Ч. 95 (13.640). Львів, неділя 15. квітня 1934. Poosiowa opłatę opłacono ryczałtem. Рік LV.

ДІЛО

ВИХОДИТЬ ЩОДНЯ РАНО

РЕДАКЦІЯ І АДМІНІСТРАЦІЯ: Львів, Ринок ч. 10, II. пов.
Конто почт. щадн. 143.322.
Адреса для телеграм: „Діло“. Львів.
Головний Редактор приймає від 11—12 год. передполуднем.
Рукописів не звертається.

ПЕРЕДПЛАТА В КРАЮ:
Місячно 5·00 зол.
Чвертьрічне 15·00 „
Піврічне 30·00 „
Річно 60·00 „
ЗА ГРАНИЦЕЮ: В Америці 1 долар. Франції, Голяндії, Бельгії 20 фр. фр. Італії 7·50 зол., Німеччині 7·50 зол., Швайцарії 5 шв. фр., Чехословаччині 30 ч. к., Румунії 150 лей, Болгарії 7·50 зол., Австрії 7·50 зол.— Зміна адреси 1 зол.

Телеф. Редакції: 29-41.
„ Друкарні: 29-26.
В СПРАВІ ОГОЛОШЕНЬ ЗВЕРТАТИСЯ ДО АДМІНІСТРАЦІЇ.
ЦІНА ОДНОГО ПРИМІРНИКА 20 сот.

Зі шкільних практик у Бережанщині.

До відома п. Міністра Освіти.

Від кількох місяців почала Повітова Шкільна Рада в Бережанах доручувати громадам нашого повіту оречення в справі викладової мови навчання по школах. Української мови навчання **не признано ні одній школі**, лише в кількох випадках Кураторія змінила польську мову навчання на утраквістичний виклад. Зате **втратили ми дивним дивом давні українські школи в селах Костенів та Прибин**, де нема ні одного латинника: там перемінено від початку шкільного року 1934/35 українську мову навчання на мову польську на тій підставі, що — мовляв — хтось вніс декларації за 20 дітей з жаданням польської мови навчання. Дійсність виказала, **що ніхто декларацій за польською мовою навчання в тих селах не вносив.** Багато громад дістало відмовну відповідь на внесені декларації за українською мовою навчання, мотивуючи це або браком 20 проц. українського населення в даній громаді, або тим, що не минуло ще 7 літ від останнього зголошення декларацій. У всіх випадках громади вислали відклики до Міністерства Освіти. На таке становище Кураторії наші селяни почали реагувати ще в інший спосіб. В селі Лагодів, що має 90 проц. українського населення, а де всетаки введено польську мову навчання, мотивуючи це тим, що в тому селі нема навіть 25 проц. українського населення (!), — батьки шкільних дітей впровадили домашнє навчання. Заанґажували вони до того дві кваліфіковані учительські сили та одного студента. Тоді пан управитель 4-клясової школи в Лагодові дозволив собі піти з комендантом постерунку до хат, де відбувалася наука, та порозганяти дітей, а крім того комендант загрозив учителькам відставити їх до постійного їх місця побуту, голову місцевого Кружка Р. Ш. з місця приарештував. Однак тактовна постава голови Кружка та начальника громади, які покликалися на закон, мали успіх, бо командант постерунку звільнив арештованого. Практичний наслідок розгнання дітей та приарештування голови Кружка був той, що тої самої днини нові батьки зголосили своїх дітей до домашнього навчання.

Приготовляюча акція за домашнім навчанням ведеться вже в Якторові, Прибині та Утіховичах.

Приняття нових кооператив в члени Р. С. У. К.

Рішенням Дирекції РСУК принято в члени Товариства такі кооперативи:

Дня 15. березня 1934 р.:

1) „Дніпро“, кооп. з обм. відповід. Баня Березів (пов. Коломия); 2) „Українська Райфайзенка“, кооп. з обм. відповід. Новосілці (пов. Бібрка); 3) „Згода“, кооп. з обм. відповід. Росохи (пов. Самбір); 4) „Згода“, кооп. з обм. відповід. Серафинці-Николаївський Кут (пов. Городенка); 5) Господ.-спож. Спілка „Будучність“, кооп. з обм. відпов. Ушковичі (пов. Перемишляни).

Дня 19. березня 1934.:

1) Госп.-спож. Спілка „Будучність“, кооп. з обм. порукою Будзанів (пов. Теребовля); 2) „Українська Каса Райфайзена“, кооп. з необм. відпов. Речиця Церковна (пов. Пружани); 3) Госп.-спож. Спілка „Єдність“, кооп. з обм. відпов. Сверж (пов. Перемишляни); 4) „Районова Молочарня“, коп. з обм. відп. Якимчиці Кліцко (пов. Рудки).

Дня 24. березня 1934.

1) „Добробут“, кооп. з обм. відповід. Буяні (пов. Луцьк), 2) „Українська Райфайзенка“, кооп. з необм. відповід. Дмитровичі (пов. Мостиска), 3) „Українська Каса Ощадности“, кооп. з обм. відповід. Княжипіль (пов. Добромиль), 4) „Ощадність“, кооп. з обм. відповід. Колбаєвичі (пов. Рудки), 5) Господ.-спож. Спілка „Згода“, кооп. з обм. порукою Коржова (пов. Підгайці), 6) „Єдність“, кооп. з обм. відп. Руське Село (пов. Перемишль), 7) Госп.-спож. Спілка „Надія“, кооп. з обм. порукою Хлопятин (пов. Сокаль), 8) „Селянський Ратунок“, кооп. з обм. відпов. Янівка (пов. Рівно).

—o—

Воєнні суди на Радянській Україні.

ПРИСУД СМЕРТИ НА 4-ох СТАРШИН.

З Києва повідомляють, що військовий суд в Севастополі засудив на кару смерти чотирьох членів місцевої військової організації за український „сепаратизм“. І так засуджено на розстріл команданта кружляка „Красний Кавказ“ Ващенка і двох провідників чети Давиденка і Богайця та летуна Лубянку. 17 підсудних засудив суд на заслання від 5—10 років.

Відгомін австрійської револьти.

В Лінцу прийшло 12. ц. м. до демонстрації вдовиць після полеглих підчас лютової револьти та жінок шуцбундистів, арештованих у звязку з тією револьтою. Знуждовані жінки разом з дітьми прийшли масово перед будинок прокураторії та зажадали, щоби випустили їх чоловіків, живителів родин. Опісля демонстрантки пішли перед будинок краєвого суду, де сидять арештовані шуцбундисти. Звідси відігнала їх поліція, що окружила судовий будинок. Тоді вони звернулися до намісника Ґляйснера, який приняв депутацію, зложену з 50 жінок. Вони зясували йому страшну нужду, в якій находяться родини вязнених так довго чоловіків. Оповіли, що не мають з чого жити, що терплять разом з дітьми страшну нужду, а в додатку викидають їх з мешкань. Зажадали від уряду негайної допомоги та випущення їх чоловіків на волю. Намісник запевнив делеґацію, що розгляне справу.

КОМУНІСТИЧНІ ПРОЦЕСИ В НІМЕЧЧИНІ.

БЕРЛІН, 13. 4. ПАТ. В цілій Німеччині відбувається низка політичних процесів проти комуністів за підпольну і переворотну акцію. В Нюрнберґу в Баварії засудив суд 8-ох комуністів на 21 років і 7 місяців вязниці, а Хотебужі 25 комуністів на вязницю від 1—3 років. В Альтоні судять 17 комуністів за вуличну стрілянину в липні 1932 р., підчас якої кілька осіб вбили і 60 важко поранили.

—o—

Криваві бійки комуністів з роялістами.

ПАРИЖ, 13. 4. ПАТ. На віче французьких роялістів з Аксіон Франсез в Онен Лієтар вдерлися на салю комуністи. Дійшло до бійки, підчас якої вбили комуніста Понтен. Негайно явилася поліція, перевела ревізії і забрала більшу кількість зброї. В ночі напали соціялісти на двох роялістів. Один з них спотикнувся, впав на землю і почав відстрілюватись. Тоді поранив братанка вбитого комуніста. „Аксіон Франсез“ закидає, що комуністи перші заатакували роялістів. Комуністи закидають роялістам, що заздалегідь привезли до Онен Лієтар озброєні бойвки.

ФАБРИКА ХЕМІЧНИХ ВИРОБІВ
О. ЛЕВИЦЬКА і С-ка
У ЛЬВОВІ, ВУЛ. КОРДЕЦЬКОГО ч. 51.
Телефон 60-04. ПКО. 502-881.
поручає власні вироби найкращої якости
Пасту до взуття „Елеґант“ терпентин.
Пасту до взуття „Елеґант“ воскову
Пасту до підлоги „французька маса“
Віск комбінований до підлоги
Вазеліну до шкіри
Синку до білля
помадкову і коронову
Шварц до чобіт. — Віск шевський. — Смолу шевську.
1397 1—7

680 сконфіскованих книжок.

Львів, 13. квітня 1934.

Передучора подали ми звістку про закриття 14 культурно-освітніх установ у Збаражчині, з того 9 установ „Просвіти“ й „Рідної Школи“ за те, що на їх бібліотечних полицях були сконфісковані книжки. Вчора прийшла звістка про закриття з тої самої причини одної з найбільших українських бібліотек — бібліотеки філії „Просвіти“ в Тернополі. Одночасно впала жертвою і тернопільська філія „Просвіти“. Такі самі звістки доходять з ріжних сторін краю: адміністраційна влада зачиняє станиці даскрізь культурного й освітнього характеру, мотивуючи це тим, що ті установи проявляють позастатутову недозволену діяльність, коли у своїх бібліотеках мають книжки, заборонені цензурою.

Чи річ іде про більшовицьку або націоналістично-революційну літературу? Чи по тих установах, по бібліотеках просвітянських читалень та рідношкільних кружків, певно, свідомо і політично-тенденційно лежать сотки протидержавних брошурок, призначених для масованої кольпортажі, чи є там річники нелеґальних часописів і збірки ріжних підпольних видань?! Нічого подібного! Річ іде здебільша про „Кобзарі“ Шевченка, про „Шевченкову криницю“, про „Молоду Україну“ Франка, про історії України Аркаса, Д. Дорошенка чи Крипякевича, про історичні повісти Куліша, Кащенка, Нечуя-Левицького, Чайковського, про Буквар Грінченка і поезії Черкасенка, про драми Лесі Українки, про „Сина України“ Золотопільця, про збірки народніх пісень і про ноти Б. Вахнянина до пісні „Боже Великий“, про 1-ий том творів Богдана Лепкого... Іншими словами: річ іде про популярно-наукові книжечки поважних фахівців-авторів, про клясиків українського письменства, про етнографію і фольклор, про історичну белетристику для молоді найповажніших письменників, про твори, щодо яких бібліотекарі не мають найменших сумнівів, що вони „дозволені“ та що не тільки можуть, але й повинні бути у всіх українських бібліотеках.

Щоби не було таких непорозумінь з трагічними наслідками для цілої установи, Головний Виділ „Просвіти“ видав „Спис сконфіскованих і заборонених українських книжок та друків у Польщі“ (зібрав і склав С. Маґаляс). У книжечці, за 36-ти сторінках подано список 523-ох книжок і 230 періодиків, сконфіскованих до 25. липня 1932 р. В мин. році вийшов додаток до того списку, де доведено його до кінця 1932 р. У тому додатку маємо дальших 72 книжок і 12 періодиків. Довідуємося, що в найближчих днях вийде з друку черговий додаток: список дальших 47 заборонених у Польщі українських книжок і 3-ох періодиків. Заборона всіх тих видань була вже оголошена в „Моніторі“ і директор канцелярії Гол. Виділу „Просвіти“ п. Маґаляс завдав собі праці у свому виказі подати навіть число й дату даного „Монітора“. Зокрема зладжений до друку список 37 книжок, сконфіскованих, але ще не оголошених у „Моніторі“. Іншими словами: для орієнтації українських читалень, бібліотек і книгозбірень зладжено виказку 679-ти українських книжок і 245 українських періодиків за-

Товари блаватні
вовни, шовки, полотна, постіль
Ф. Ожеховський Найбільший вибір. — Найнижчі ціни.
Львів, Ринок ч. 29.
7153 42—180 Телефон 25-55.

бороненних польською цензурою до 20. березня 1934. р.

Річ ясна, що коли адміністраційна влада, покликуючись на закон про товариства і на відповідне число „Монітора" з оголошеною судовою конфіскатою книжки, закривається формальною сторінкою справи — вона може скидати вину лише на необережність керманичів бібліотек по селах і містечках, що вони не тримаються букви закону. Стоючи на такому самому формальному становищі управи центральних культурно-освітніх установ можуть ремствувати на провідників краєвих клітин, що вони не користають з пересторог львівської централі і цим своїм легковаженням стягають халепу на цілу читальню, на повітову філію „Просвіти" та на Кружок Рідної Школи. Але ця формальна сторінка зовсім не вичерпує суті проблеми, яка є навіть поважнішою і глибшою від істнування поодиноких читалень і кружків, хоч якою болючою втратою є кожна така заборона. Суть проблеми вміщається у тому величезному числі сконфіскованих видань (924 назв!) і у формалістичному ригорі, який місцеві органи влади стосують супроти книжкових бібліотек, безпардонно замикаючи бібліотеки й цілі інституції за — книжку. Вкінці суть проблеми у назвах сконфіскованих і заборонених книжок, у їх змісті та в підході до української книжки чинників, що займаються цензурою. Такий характеристичний причинок до цієї справи подає згаданий останній список 37-ми книжок, з яких 36 сконфіскував окружний суд у Чорткові: „Битва під Зборовом" Ю. Шкрумеляка, „Богдан Хмельницький" Гната Хоткевича, „З вершин і низин" Франка (!!), „Гайдамаки" Т. Шевченка, „Початкова географія" Ст. Рудницького, „Поезії" Т. Шевченка, Твори Ст. Руданського і т. п.

Знаємо, що справа цензури завжди була є і буде залежна не тільки від державного устрою і від збірного суспільного світогляду, до якого належить погляд взагалі на друковане слово та межі його пропагандивного впливу, але головно від плинких і змінливих політичних відносин, від кожночасної політ. атмосфери та від особистого світогляду цензора. Тому, допускаючи навіть, що були в Галичині в останніх 15-ти роках моменти, в яких „Кобзар" Шевченка та повісти Кащенка й Нечуя Левицького могли видаватися польській цензурі грізними, — проте не можна погодитися, щоб усі ті заборони з 15-ти літ мали надалі рацію екзистенції. Не можна не признати найбільшою аномалією, щоб у малих провінціональних містечках цілком випадкові люди проскрибували клясиків письменства. Не можна мовчки приглядатися, як до безконечности більшає список заборонених книжок, як конфіската книжки стає зброєю для припинювання організованого культурно-освітнього життя в краю і як нині, в 30-их рр. XX. ст. конфіскаті підлягають у Коломиї, Чорткові чи Тернополі книжки, що вийшли друком і не були переслідувані у XIX ст. у Києві, Полтаві, чи Катеринославі, а навіть такі, які у 1920-их роках пропустила цензура у Львові.

Адресуємо наші міркування до тих чинників з польського політичного й адміністраційного світа, які повинні оперувати ширшими катеґоріями, ніж члени постерунків поліції у Збаражчині, що як виконавчі органи кілька днів тому запечатали кільканацять читальняних бібліотек та читалень і кличемо: пора зробити ревізію списку сконфіскованих українських книжок та змінити свій підхід до української книжки!

ВСЯКОГО РОДА МАТЕРІЯЛИ ВОВНЯНІ ТА ІНШІ — найдешевше в текстильнім магазині
„ТАНИЙ СКЛЕП" — З. ЗАЛЄСКИЙ, ЛЬВІВ, ГАЛИЦЬКА 8.
22/48

„Гноблені українці".

Великий англійський журнал про українську проблему.

Льондон, квітень.

Останнє число англійського відомого журналу **Fortnightly Review** приносить велику статтю під наведеним вгорі заголовком, пера Лянсельота Льовтона. Стаття написана спонтанічно, не інспірована, це видко зразу й автор ознайомлений з нашою історією.

На самому вступі стверджує він, що українська нація, поневолена цілі століття, вийшла тепер на поверхню публичної опінії, хоч вона така стара як британська. Далі правильно знайомить читача з багацтвами України, її населенням і простором:

Читаємо там:

„Україна зродилася зі столітніх мук. Вона почала істнувати, бо сповнила всі умови, які ставимо до справжньої національности. Природа створила Україну нацією. Ніодної речі для цього потрібної не бракувало їй, ані культурної, ані етнографічної, ані антропо-ґеографічної, заки вона обявилась. А обявившись, стала справді европейською нацією.

Характер українців мягкий через милість української природи та властивости українського клімату. Українець добре вихований, стриманий, вдумчивий, чуттєвий. Та гніт, якого зазнав його нарід, зробив його упертим, недовірчивим, потаємним та дипльоматичним. У багатьох пунктах контраст між українцями та москалями маркантний. Українці осілі, люблять дім, москалі схиляються до кочовництва та колективізму. Українці є **аристократична демократія** з тисячелітньою історією поза собою. Імя „Україна" почали вживати в XII ст. Значить „пограниччя" Україна була пограничн а держава, остання европейська держава"...

Далі згадує автор за козаків, „степових спартанців" та культурний високий рівень старої козацької держави. За боротьби з Польщею в XVII ст. була Україна примушена шукати спілки з напів азійською державою московською, що снила про наслідництво Византії та „третій і останній Рим". Україна (Галичина) була віддана Австрії".

В XIX ст. автократичний московський уряд чинив „дикі спроби вирвати національні почуття з серця люду, знищити все, що могло би їх продовжувати... **В девятнацятому столітті цивільна справа України була московська!** В той-же час орди шпиків та провокаторів були імпортовані до краю, національний рух круто душений, а провідники по московському звичаю висилані на Сибір".

„Доля українців у Галичині під Австро-Угорщиною, хоч і далека від добра, була ліпша ніж українців під Московщиною. Всі сили напружували вони, щоби спастися від панування відвічного їх ворога — польської аристократії. Та всетаки їх ситуація поліпшувалась, їх національність признавали, база їх розвитку була забезпечена.

Одною із головних причин великої війни був конфлікт Московщини з Австрією через українську справу. Це, а не як загально думають балканське питання, затроювало відносини Московщини з Австрією. Московщина була занепокоєна пробудженням української національности в Галичині...

Версайський мир, що дав незалежність Польщі, українців в результаті знов віддав у руки їх старих ворогів".

Тут автор наводить статистику шкіл і деякі факти зі шкільної політики.

І далі про сучасне становище Радянської України:

„В 1917 р. автократичний режім завалився в Московщині та його місце зайняв інший... Показалося, що **автократія не є присуща тільки московським верховодам, але закорінена в московській расі.** Найперше здалося, що українська держава стане незалежною від Москви. Конституція України прийнята в 1919 р. в Харкові проголосила, що республика „є незалежною та суверенною державою". На якийсь час цю декларацію сповнили. Але в 1920 р. (по заключенню миру з Польщею) Україна мала нагоду вступити в економічний та військовий союз з Москвою... Це було ні більше, ні менше як повторення великої помилки з XVII ст. — початок кінця самостійної України".

„Бажання Москви покорити собі Україну зустрілось з опором українського населення. 90 відсотків українського населення — селяни, що мають сильно індивідуальні риси. Тоді як у Московщині земля належала сільській громаді, в Україні панували окремішні селянські господарства... Більшовики знають, що поступу комунізму можна сподіватись тільки в інших краях СССР. В Україні були люди по природі та інстинктово противного. Тому більшовики жорстоко нищать український націоналізм і український індивідуалізм. Зокрема зліквідували вони козацьке населення... Число розстріляних українців (на Кубані) страшне. Останніх (козаків) пів міліона душ виселено на Сибір та в інші негостинні частини Московщини".

„Нині в Україні постійно стоїть окупаційна московська армія. Московські урядовці мають край у повній контролі, вязниці повні українських патріотів. Під цю пору червоний імперіялізм тріюмфує.

„Совітський уряд продовжує політику царського уряду. Українські підприємства взяті до всесовітських трестів з осідком у Москві. Донецький вугляний район адміністративно виділений з України.

Накінець автор дає власні заваги:

„Українська проблема — каже він — з міжнародного погляду незвичайно цікава. Не можна заперечити, що Европа терпить від недостачі простору та від надпродукції інтеліґенції та технічно вишколених рук. Одначе географічно Західня Европа це півострів евразійського континенту, де СССР є найбільшою частиною. Тому що Західня Европа розвинула свою домашню промислову цивілізацію, привчала своїх людей до практичного підприємства, мало що робилося в землях на схід. Україна міняла господарів увесь час своєї історії. Підозріло, що німецькі державні мужі давніше дивились і на Схід і на Захід. Гітлер дивиться тепер тільки на Схід.

Ідея включити Україну до західно-европейської системи та відперти Московщину на схід надзвичайно спокуслива. Одначе вступ Німеччини та Польщі на Україну буде суперечний з економічними та стратегічними інтересами Великої Британії.

Наймудріше рішення проблеми є, на нещастя, проти практичної політики. Воно в тім, **щоб Україна дістала самостійність та** щоб її **незалежність була субєктом спільної гарантії великодержав,** або щоб вона могла у відповідний час становити згідно зі своєю власною волею з ким їй сфедеруватись.

Незалежна чи автономна Україна є неминуча для европейського економічного поступу та світового миру. Через Україну йде найкоротша сухопутня дорога зі Заходу до Персії та Індії. **Коли вона осягне самоврядність, тоді це буде значити кінець московських візантійських снів та індійських туг. Що формою її уряду** буде демократія, це певно. З Україною **як ланкою демократичної федеративної системи, що настане, як надіємось, прийде до створення групи держав, з котрими Велика Британія зможе мирно сусідувати. Давно вже пора творити такі деякі групи у Східній Европі".**

К. Р.

Наради полк. Славека.

До Варшави приїхав голова клюбу ББ пол. Славек, щоби перевести важливі наради з рішаючими чинниками. Ці наради і наради ... політичні круги ... них політиків у Львові ... поголосками про недалеке премієрство пол. Славека.

ЧОКОЛЯДА віджвлює
А. Пясецький А. С.
КРАКІВ.
Замовлення приймає НАРОДНА ТОРГОВЛЯ, ЛЬВІВ.

Галицький Магазин Новостей Галицька 15.
Поручає вовни, сукна, шовки, зефіри, полотна та всілякі блаватні товари по найнижчих цінах. При закупні товару від 5. зол. даром білети до першорядних кін.

Присуд смерти на панію Люпеску і мін. Тітулеску.

з Відня та Будапешту повідомляють, що ...ежисти в Румунії задумували вбити не лише ...ля Карла II., але також міністра закордонних ...рав Тітулеску. Вирок смерти на обох видала ...ростнта організація „Залізна Гвардія", якої ...ленн вбили премієра Дуку. Негайно після про...лошення присуду на атентатчиків за вбивство ...мієра Дуки, каптуровий суд призначив два відділи, щоби виконали присуди смерти. Цей присуд вручили членам обох відділів у замкнених копертах. Про присуд смерти довідалася заздалегідь пані Люпеску і почала гістерично плакати. Мін. Тітулеску теж довідався про виданий на нього присуд смерти і негайно зажадав, щоби організацію „Залізна Гвардія" розвязали. Кружляють теж поголоски, що провідники „Залізної Гвардії" вислали до короля ультимат, щоби негайно нагнав свою любку п. Люпеску, бо в противному випадку виконає терористичні акти. Тепер панію Люпеску береже завзято поліція в її віллі, а почтою дістає щодня листи з погрозами.

НАЙКРАЩІ ВОВНЯНІ МАТЕРІЯЛИ
... жакети, костюми, мужеські убрання — та всякі новини
З МАГАЗИНУ НОВИН „ТЕКСТИЛЬ" — Ст. ЗАЛЕСКА
вул. Галицька ч. 18

Чи Ви вже пробували наш незрівняний Крем Сухий (денний під пудер)?

Як іде позичка Рідній Школі.

Нема вже повіту, нема ніякої околиці, де ...бн справи позички Рідній Школі. ...ідомости доходять про зорганізу...ня комісії позички в **Самборі**, де головою ...брано д-ра Івана Матіяшика, заст. голови ... Комбура, касієром п. Яновича, секрета...м м-ра Луцького. Комісія докладає всіх зу...ь, щоби позичка випала якнайкраще. Пер...ою сільська громада, яка відгукнулася на по...ик до позички, була Лука, де зложили від... готівкою 73 зол. Самбірська інтелігенція ...есла перед Великоднем позичок на суму ... зол. На днях відбудеться в тій справі шир...а нарада відпоручників громад із повіту.

Енергійну акцію за позичкою Р. Ш. веде ...місія позички у **Скольому** (голова о. Мико...а Притуляк, секретар м-р Володимир Кошів). ...ки нараз у повітовому місті пішла ширша ...ільність головно у Скольому і Синевідську ...жному. Перед Великоднем видала сільська ...місія до громадянства свого повіту поклик, ...у якому домагається, щоби кожна установа як ...ож духовна і світська інтелігенція декляру...ла і вплатила найдальше до 31. липня 1934 р. ...збо й ратами принаймні одну довжну гра...ту Р. Ш. У згаданому поклику є такий зво...ший уступ: „Деякі повіти, а навіть поо...инокі села, установи, громадські уряди, де ...віють наші ідейні радні, йдуть просто на ...ерегони, щоби сповнити свій народній обо...вязок і згідно та щиро підтримати рідну уста...ову, що не лише вчить, але й виховує на ха...рактерних членів нації молоде покоління, яке ...ме в майбутності сповнити велике завдання. ...кі перегони повинні у кожного з нас не ли...е будити подив, але й додавати заохоти, щоби кожний з нас доложив і свою цеголку до ...ї будови".

Видно, що таке саме значіння надають Рід...ій Школі й інші околиці. Слідне це з таких ...фактів, що селяни складаються на одну грамо...у квіть і по 1 золотому. Прим. **Стрілиська Нові** прислали вже 9 позичок й обіцюють даль...шу акцію. **Білобожниця** прислала дотепер три ...позички. Надійшло кілька позичок із **Любли...на**, ... **Вадовиць** і з **Ченстохови**, не згадуючи ...про ті місцевости корінної Польщі, про яку ...не була мова в часописах.

У **Сиятині** зайшов такий зворушливий ...факт, що Михайло Павловський, здавна безро...бітний, відмовляє собі на найконечніші потре...би і враз зі своєю дружиною підписав позич...ку на 50 зол.; одну позичку (25 зол.) вже вплатив, а на другу присилає ратами. Чи не є це ...гідне наслідування?

В повіті **Камінка Струмилова** призначило ...громадянство на своїх сходинах за комісію по...зички Старшину тамошнього Кружка Р. Ш. з ...головою о. шамбеляном Цегельським. До по...вної постановлено покликати також представ...ників замісцевих установ. Комісія зладила й ...розіслала в село відповідні поклики. Один з у...часників (п. Чипчар) заявляє, що відозви ко...місії на село, „бо умовини позички є такі, що ...можуть на них пристати й селяни". З більших ...позичок в Камеччині згадаємо: Роман Кор... 100 зол., д-р Іван Лемішка 100 зол., д-р Во...лодимир Бавах 50 зол., філія „Просвіти" 50 ...зол. а решта до часу Великод. Свят було 20 по...зичок по 25 зол. з міста Камінки та з Добро...тора й Побужан. Акція в справі позички йде ...добре.

Комісія позички в **Гусятині** зібрала доте...пер ... позичок на 175 зол. Комісія в **Турці** н. Стр... прислала дотепер 16 заяв. Комісія в **Дрогобичі** надіслала дальших 17 заяв (між ними п-ні Анни Новицької на 50 зол.).

В **Ходорові** зорганізували районову комісію для ходорівської округи, якої головою став д-р К. Троян, скарб. п. Йосиф Копитко а референткою справи п-і Ольга Семчишин. На письмений поклик, звернений в села, доходять відомости, що позичка має прихильний відгомін. Зокрема переводять позичку місцеві установи, як це вже сталося в Лішнії, Отиневичах та інших селах. Для міста Ходорова створили окрему комісію, якої головою є дир. Олександер Кулинич, референтом проф. Роман Чучкевич, а скарбником той сам, що в районовій комісії.

Точно пильнує своїх зобовязань кооператива **„Будучність"** у Тернополі. Зараз з початком місяця квітня згідно із зобовязанням вплатили працівники тої установи дальшу рату на позичку Р. Ш. в сумі 85.50 зол.

Навіть далека **Березівщина** бере участь у позичці Рідній Школі. З **Павлокоми** надіслали три заяви на 75 зол., а то: Кооператива „Сан" 25 зол., Читальня „Просвіти" 25 зол., дир. Микола Левицький 25 зол. На це вплатили вже готівкою 35 зол.

Видно, що ані кріза, ані ніяке лихоліття не може здержати народу в його природньому розвиткові. Потішаюче й це, що вже широкі народні маси розуміють таку чисто ідейну справу як справу виховання. Це заповідь **Кращого!**

Німеччина відповідає Англії.

ЛЬОНДОН, 13. 4. ПАТ. Англійський амбасадор у Берліні переслав до Форін Офіс відповідь німецького уряду в справі збільшення видатків на збросння. Німецький уряд пригадує, що версайський мир не накладає на Німеччину ніяких буджетових обмежень і уряд може по своїй волі диспонувати видатками. А тому, що нема великої надії на розброєння, Німеччина заздалегідь мусить подумати про свою оборону.

Побільшення видатків на на військо з 8,7 на 32,3 міліонів фунтів штерлінгів меморіял вияснює підготовкою перемінити 100.000 армію з довгими речинцями служби на більшу армію з коротшим речинцем служби. Видатки на маринарку з 2.5 на 11.1 міліонів фунтів штерлінгів будовою нових кораблів, замісць старих, нездатних до нічого. Квоту 10.5 міліонів фунтів штерлінгів замісць давніших 6.6 міліонів на летунство призначено на перебудову літаків одномоторових на тримоторові. Німецька відповідь викликала в Англії погане враження. Політичні кола сподіваються, що німецька відповідь переконає англійський уряд у конечності співпраці з Францією.

Купуйте лише цикорію
„ЛУНА"
виріб кооперативи
„Суспільний Промисл"
Львів, Церковна 2.

Чи справді аж такий злочин?!

Відповідь музичним і немузичним опонентам.

Моя стаття про сучасну українську музику в числі „Сигналів", присвяченому українській культурі й мистецтву, викликала — як бачу з української краєвої преси — справжню бурю. З гострими статтями виступили музики і — немузики, кваліфікуючи мою статтю мало не як національний злочин! Чудовий зразок полеміки дає „Перемога", якої редактор, що на музиці мабуть акуратно стільки розуміється, що на астрольогії, вважає мою статтю за відповідний момент до іронічних уваг під адресою „родини Рудницьких" і насвітлив цю статтю тенденційно, повириваними з неї кількома словами і реченнями, та цілу справу стягнув на площину... політики. Такої полеміки я не берусь підчімати, не дам себе до неї втягнути і згори залишаю таким „фахівцям" вдоволення, що мене „знищили."

Одначе не можу проминути мовчанкою уваг тих двох активних і поважних українських музичних діячів, які виступили на сторінках „Нов. Часу" і „Діла" з критикою мого становища, дарма, що в тих своїх критичних увагах не зуміли стримати себе від деяких колючок під моєю адресою. Ті колючки не всилі захитати моєю пошаною до їх праці й осіб, яких я ніколи ніде не ображував. Навпаки: вважаючи найважнішою підставою успішного розвитку нашої музичної культури **повну консолідацію і дружню співпрацю всіх сучасних українських музик,** я, де й коли тільки міг, підкреслював успішність діяльности саме згаданих осіб та їх важливу, позитивну ролю в нашій музичній культурі. Врешті: коли я, при всій можливій розбіжності поглядів на деякі загальні й суто-українські музичні питання з тими чи іншими нашими музиками впродовж цілої своєї — щетаки вже кільканацятилітньої — музичної діяльности, виконував скрізь, де тільки міг і старався виконати **твори** сучасних українських композиторів, себто те, що в найвищій мірі репрезентує кожного композитора, — тоді хіба не заслужив я на закид, що роблю погану прислугу нашій культурній справі!

Щоби дати доказ уважливости, з якою я прочитав їх річеві замітки, та моєї доброї волі відділити річи сутні від несутніх, радо признаю слушність деяким їх закидам. Признаю, що моя стаття в „Сигналах" не була під інформаційним оглядом задовільна; — може справді деякі мої негативні уваги вийшли надто яскраво і здеформували тенденцію статті. Але я і не мав на думці давати чисто інформаційного огляду історії української музики (тому й пишучи про **сучасну** українську музику не міг почати статті нпр. від староцерковної музики, але мусів взяти за вихідну точку якусь ближчу до нас, безпосереднішу епоху і такою вважав я першу половину 19-го ст.), лише писав у загальних нарисах про українську музику на тлі **сучасної музики европейської** та її **сучасних** течій. Та тут лежить мій гріх: що я хотів би бачити у нас композиторів **европейської величини.** Ось головна думка моєї статті: якби ми мали справді композиторів европейської величини, то їх твори виконувались би в Парижі, Ню Йорку, Льондоні чи Сан-Франціско, — так само, як твори Архипенка або Грищенка купують американські та европейські музеї. Може я висловив цю думку невдатно, неясно, але у дискусії слід боротись з головною тезою, а не викривленою її карикатурою. Гадаю, що аргумент, якого вживають деякі наші громадяни, що „не слід виявляти перед чужинцями наших недостач", добрий для членів одноміліонового маленького народця, а не 40-ка міліонової нації! **Великі народи не лякаються критики своїх недостач ні у себе, ні перед чужиною.** Те, що деякі наші композитори та громадяни вдоволені дотеперішніми успіхами нашої музики — може служити саме за один із проявів того нашого маленького і безкритичного самозакохання, яке завсіди все може виявити собі на свою користь.

Можливе теж, що зміст моєї статті не зовсім відповідав наголовкові статті і — можливо

ВАЖЛИВІ НАРАДИ В ПАРИЖІ.

Німецька преса повідомляє, що мін. Барту ... конференцію з французькими амбасадорами, а саме Франсоа Понсеом з Берліна і Ляроше з Варшави. Обох амбасадорів ... до Парижа, щоби з ними обговорити подорож мін. Барту до східної та середньої Европи ... тому, що у Франції ... ми французькими дипльоматами Паризька преса згадуючи про цю нараду пише про конференцію „грубої трійки".

ПАРИЖ, 13. 4. ПАТ. Мін. Барту конферував також з італійським амбасадором Піньятті ді Кустоза.

що не слід було вибирати саме таку тему для статті у польському часописі. Крик, який знявся з приводу моєї статті, переконав мене теж, що я справді, живучи довгі роки поза межами Галичини, чи то на Заході чи Сході, затратив це тонке вичуття політичної атмосфери і своєрідних краєвих відносин, які у нас відбиваються на способі підходу до мистецьких проблем, і що цих відносин я н езбагнув за останній один рік побуту в краю, занятий важкою боротьбою за хліб.

Отож признаючись пп. опонентам до цих своїх гріхів, я проте не можу погодитися, щоби не могла між активними мистцями (до яких, при всьому легковажному до мене становищі пп. опонентів, я всетаки маю чейже право себе зарахувати) — існувати ріжниця поглядів на мистецькі проблеми, до яких належить теж оцінка мистецьких вартостей усіх признаних чи непризнаних величин. І на доказ, що мої критичні завваження на тему нашої минулої чи сучасної музики не такі вже безпідставні, не можу в цьому місці не покликатись на одинокого досі нашого музичного історика Миколу Грінченка, котрий у своїй „Історії української музики" поважився висловити кілька думок, які доказують, що ані я не написав у своїй статті нічого нового ані — тим більше — нічого „еретичного". Ось прим. на стор. 248-ій читаємо у Грінченка: „...Як не дивно, але загальна картина нашого сучасного музичного життя вимальовується в досить сумних фарбах. Ми не можемо не зупинитись перед тим яскравим фактом, що український нарід, такий співучий і талановитий в своїй співтворчості, як може ніякий інший нарід в світі, не дав нам ще й досі свого ґенія-музики, не дав творця-художника, що зробив би революцію в своєму мистецтві і поставив би українську художню музику в рівень з музикою інших народів. Ми не маємо ні свого Ґлінки, ні Ґріґа, ні Ваґнера, ні багатьох інших, що перетворилиб музичні надбання своєї нації-народу в вищі художні формування музичні і тимсамим приєдналисяб до великої музичної культури світу. Правда, Лисенко був першою спробою до цього, але всеж таки його абсолютне значіння як композитора не вміщало в собі тих рис, що моглиб повести його музику вселюдським шляхом розвою цієї штуки; він, повторяю, був лише **талановитою спробою** (підчеркнення Грінченка! А. Р.) до цього, спробою, що зробила його славним, але відомим лише серед його народу. Сучасний же художник-музика, як гучно не бренілиб в його творчости мельодії його народу, повинен стати на шлях широкий, шлях перетворення музичних здобутків свого народу, здобутків хоч і високо оригінальних, але близьких і рідних лише йому, в форми зрозумілі для всіх, повинен заговорити музичною мовою, до якої прислухалисяб усі, хто хоче й може бачити в музиці мову душі людської". І дальше на стор. 255-ій: „І власне, не помиляючись можна сказати, що **свою художню музику ми тепер лише починаємо**". (підчеркнення Грінченка! А. Р.).

Чи зможе хтось, хто має **добру волю**, найти в самій **суті** питання велику ріжницю думок між цими висказами Миколи Грінченка і моїми у статті у „Сиґналах"?! Хай навіть моя оцінка неправильна та неправильна технічна форма її вислову (конструкція статті, польський часопис і т. п.), то проте не можна, на мою думку, підтягати аж до рівня „національного злочину" інший погляд на речі суто мистецькі, ніж його мають український загал та його речники. Підкреслюю, що про вартість цих річей на кристалізацію української **національної** думки, про їх значіння для **цілости національного життя** — я зовсім **не писав** і **тої** вартости і **того** значіння не обнижував. Річ ясна, що **й на думці мені щось подібне не було, будучи тут зовсім однозгідним з моїми опонентами.** Зокрема завжди поклонявся я перед Миколою Лисенком, як тим мистцем-громадянином, що поклав велитенські заслуги для організованого українського музичного життя, для української культури та кристалізації української національно-культурної свідомости, — і з цими своїми заслугами ввійшов слушно до історії.

На жаль, мої опоненти добачили в моїй статті **лише** самі тіни та промовчали npr. зовсім **моє безумовно позитивне** насвітлення нашої сучасної музики і її представників (при чому мої особисті критичні завваги не були для нікого образливими ані тимпаче, понижуючими!) та бадьоре закінчення статті, в якому я дав вислів своїй щирій і глибокій вірі у творчий поступ і здвиг української музики. І щоби погодилися зі мною, що диференціяція поглядів серед українських мистців, діячів української музики, може лише причинитись до її добра.

Антін Рудницький.

Берлін, березіль 1934.

ДЛЯ ОДНОГО НАРОДУ — ОДНА ЛІТЕРАТУРНА МОВА!

Хто хоче навчитись доброї української літературної мови, хто хоче пізнати історію своєї мови, хто хоче довідатися, як де говорить український народ, ТОЙ МУСИТЬ ПЕРЕДПЛАТИТИ НА 1934 РІК

Науково-популярний місячник „РІДНА МОВА"

присвячений всебічному вивченню УКРАЇНСЬКОЇ МОВИ. — Головний Редактор і Видавець проф. д-р ІВАН ОГІЄНКО. — ПЕРЕДПЛАТА: 6 зл. річно, 3 зл. піврічно, 1.60 чвертьрічно. За границею: в Европі 9 зл., поза Европою 2 амер. доляри. Зразкове число 50 гр. Конто чекове П. К. О. число 27110. — Адреса Редакції й Адміністрації:

Warszawa, ul. Stalowa 25 m. 10.

Як додаток до „Рідної Мови" виходить тримісячник „БІБЛІОТЕКА РІДНОЇ МОВИ". — Передплата: 3 зл. річно; за границею: в Европі 5 зл., поза Европою 1 амер. долар.

ДЛЯ ОДНОГО НАРОДУ — ОДИН ПРАВОПИС!

Сотні тисяч курців домагаються нині своїх

Паперців і туток „Калина"

незрівняних в якости, виробу кооп. фабрики „БУДУЧНІСТЬ" у ТЕРНОПОЛІ

ПРИ ГЕМОРОЇДАЛЬНИХ ТЕРПІННЯХ, прояви опухлини печінки, обструкції, потріскані грубій кишці, вередах, напорі на сеч, болі в крижах, тиску в грудях, несупокою серця, памороках, уживати природну гірку воду **FRANCISZKA-JÓZEFA**, яка дає приємну полекшу, а нераз і цілковито виліжує. Пор. лікарі.

Протифашистівська орґанізація в Італії.

З Атен надійшли вістки, що італійська поліція викрила широко розгалужену протифашистівську орґанізацію в Месині, яка обхопила своєю діяльністю цілу Сицилію і полудневу Італію та вела завзяту акцію проти Мусолінія. До тієї орґанізації мали належати також вищі адміністраційні урядовці та вищі старшини. Крім того в Месині викрила поліція магазин зброї та муніції і тому здогадуються, що орґанізація підготовляла збройне повстання. Дотепер арештувала поліція понад 100 членів і провідників тієї орґанізації.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. КВІТНЯ 1934.

ЕВГЕН ХВИЛЯ.

Великодні дзвони на хвилях радія.

(З приводу трансмісії Архієрейської Служби Божої з Волоської церкви у Львові.)

День устав був дуже мрячний, захмарений... Неначе казав би: Ви не глядіть нізвідки помочі, бо це дарма. Замкніть покищо очі, бо дарма висилювати їх. А слухайте радше, що у Вас у душі діється, слухайте й кріпшайте. Зосереджуйтесь, передумайте, що минуло, добре передумайте і думайте нову думу, але творчу!

Потім упав малий дощ. Це спомин і жаль за Великим Воскресенням, що тревало так коротко...

Бамм! бовв! бамм, бовв, кликав великий дзвін Волоської церкви. Ходіть сюди, ходіть скоріш на духовий празник, на підсилення Вашої віри, бо зневіра закралась до Вас. Бо Ви в ту тяжку, претяжку годину Голгофти жретеся, як скажені собаки і кожний з Вас один одного вкамінував би. Колоди в оці своїм не бачите. Лицеміри! Бамм, бовв, бамм, бовв...

І церква наповнилась і переповнилась. Преосвящений Кир Іван правив Архієрейську Службу Божу і біля нього численне духовенство. Якась дивна повага у церкві. Високо стелився дим кадила, ще вище ніссся дзвінкий спів дияконів. Понад головами вірних лунав голос хору: раз тиха молитва, то могутні й потужні: Аллилуя, Іже Херувими, Вірую, Отче Наш. Прегарний грецький обряд заблискотів усією своєю величчю і небуденністю.

Нераз уже містили мури Волоської церкви так багато людей, нераз правили торжественну Безкровну Жертву і не вперше передали її сьогодні радіом. Але саме сьогодні дивно чомусь ставало на душі. Хотілось співати голосно, якнайголосніше, щоб бодай виспівати той біль, той дивний жаль, що каменем наляг на душу.

І аж лекше стало, коли отсе Кир Іван звернувся до своїх вірних з короткою промовою. „Традиційним звичаєм — говорив він приблизно — хочу побажати Вам всім разом і кожному зокрема в імені Церкви і від себе Веселих і Щасливих Свят. Знаю, що далеко Вам і нам всім до тієї веселости й радости, бо цілий світ сьогодні в смутку, а вже щонайбільше наш Український Нарід, що здається останні вже дні переходить на Голгофті. Одначе Церква наказує нам сьогодні радуватися. Тож радуймося і в тій радости набираймо сили до Великого Воскресення. Так, як Христос воскрес із гробу, так воскресне український нарід до кращого життя і надаремне вороги опечатують його гріб. Хотів би я особливо, щоб мої побажання веселости й радости полинули на хвилях вітру на славну Україну, де по Великодні залишився тільки спомин, — і щоб налихали наших зневірених братів надією, що Воскресення недалеке..."

Хлипання почулись серед вірних. Тут русява дівчина, що тримала хоругву, заплакалась, там ридала якась старша інтеліґентна жінка, на хорах прослезився якийсь старший добродій. Небаром усюди, де не глянь, стояли людям сльози в очах. Лише молоді люди похилили голови, насупивши брови і похмуро дивились перед себе.

Напруга щораз більшала. І настає хвилина могутня. Усі: Владика, священики, ціла церква, хор — усі зливаються в пісні „Христос Воскрес". Тремтять вікна, світло свічок, бються людські серця.

Понісся той спів на хвилях радія (бо два мікрофони були в церкві, один коло вівтаря другий на хорах) — далеко вшир понад поля, ріки й ліси, понад Збруч, Черемош і Карпати.

І з вереском і криком кидалися електр... шубовсть удолину. Влетіли до наміток і наповнили їх радісною вісткою. „Христос воскрес" — звернулась перша до своєї сусідки. „Воістин воскрес" відповіла ця. Радісно затремтіла перша лямпа і моргнула до другої голоси, що Христос воскрес. Ця труїла третю лямпу і заспаний голосник і не спостерігся, як дістав у вязи і почав підгукувати: Христос воскрес, Христос воскрес!...

„Воістин воскрес" відповідав мимохіть радіоаматор, при приймачі. А слухали радія наші брати скрізь в Европі, де їх тільки загнала доля. У Франції зібрались при голоснику наші робітники, слухала радія наша еміґрація в Парижі, слухали його наші брати в Гамбурзі, Берліні, Празі, Варшаві, Югославії та Римі.

А там на славній Україні хтось слухав потайки радіо. На слухальця, а не борони Боже на голосник! І заєдно тримав рукою галку кондензатора, щоб негайно перекрутити станцію, якщоб хтось непевний увійшов у хату. Він, щоб ніхто інший чув, що діється там у Волоській церкві у Львові. Бо його голодне вухо вслухувалось у найменший шелест. Кажуть учені, що як дуже сконцентруватись, то можна відгадувати думки на віддаль. Так той хтось не тільки слухав крізь радіо, але вслуханий в екстазі, відчував серцем, як бють серця його братів там далеко у старому Львові. Це було його друге радіо. І відчув він серцем, що хлипання й ненормальні звуки, які він вухом чує, це не якісь ненормальні відгомони юрби, а біль серця зібраних у церкві.

І ніхто не знає, який дивний вплив має слово та пісня на радіовій хвилі у рідній мові, коли перемагає простір і каже забувати про географічні межі.

Наш правопис і В. Н. Конґрес.

Надрукована недавно в „Ділі" кореспонденція з Перемишля знову і знову підносить на поверхню у нас справу нашого правописного хаосу. З кореспонденції виходить, що справа стоїть навіть гірше, ніж то ми, нефільольоги, могли уявляти собі. Виявляється, що навіть в одній школі, але в ріжних клясах, вживається ріжного правопису. І то в середній школі, яка, власне, й має завданням навчити людей правильно писати. І то в Перемишлі, де навчання в гімназії взагалі завжди стояло на висоті, а зокрема, проф. д-р Евген Грицак є знаним і визнаним українїстом.

Але як цю справу наладнати? Це, звичайно, дуже добре, що директор гімназії турбується ненормальним станом у своїй гімназії і скликає своїх професорів-українїстів на правописну конференцію. Зворушує і та скромність, якою виявляє конференція: устійнити правопис в стінах перемиської гімназії і, як найвищий ідеал, — в школах міста Перемишля! Але якже з іншими українцями? Як з тими тисячами шкіл, в яких щоденно викладається український правопис, з тими сотнями українських часописів, що мусять приходити також і до Перемишля і руйнують роботу конференції, нарешті, з тими міліонами українців, що пишуть щоденно листи, статті, трактати, вірші — і кожний „на свій манір"?

Тут, „кроме шуток", — як казали панночки на Правобережу, справжня трагедія. Нація, що не має устабілізованого правопису, завжди може натягнутись на відмову їй культурности. Ще інші народи, які мають свою державу, можуть позволити собі на такий збиток, але — не ми. Ми — мусимо зробити з тим, нарешті, якийсь порядок.

І новий почин перемиських педагогів треба щиро привітати й усіма силами підтримати. Перемиська конференція апелює до Наукового Т-ва ім. Шевченка і до Львівської Шкільної Кураторії. Це — правильно, але цього мало. Справу упорядкування українського правопису треба зробити справою **всеукраїнською**, принаймні розуміючи під цим тих десять міліонів українців, що живуть „по цей бік Збруча", в Америці та на еміграції.

А для надання їй належного авторитету й обовязковости, треба звязати її з Всеукраїнським Національним Конґресом.

Всеукраїнський Національний Конґрес повинен зібратися як орган, що має упорядкувати, по можливості, усе національне життя. Його обовязком, без сумніву, буде сказати своє слово і в справах нашого правописного хаосу. А щоби те слово було належне і відповідне, всі українські фільольоги і компетентні місця та установи (Наукове Т-во ім. Шевченка, Іст. Філ. Т-во у Празі, Високий Педагогічний Інститут і т. д.) повинні вже нині почати наново працю по устійненні правопису, притягаючи до того знавців та педагогів з Буковини, Підкарпаття, Америки і т. д.

Знаємо, що завдання це — нелегке. Знаємо, що українські фільольоги — нарід особливо непримиримий і войовничий. Але нині — час порозуміння й консолідації. Во імя упорядкування національного життя, — мусять і вони погодитись для сьогоднішнього дня на якомусь компромісі.

А Всеукраїнський Національний Конґрес — спопуляризує цю справу і своїм авторитетом надасть їй характеру — обовязкового для цілого світового українського шкільництва, для видавництв, для преси, для кожного українця, що уміє тримати перо в руці...

І це велике діло безумовно може статись! Необхідно лише, щоби пп. перемиські педагоги, що піднесли його, не були занадто скромні, не кидалиб своєї праці, а, навпаки, провадилиб її аж... до побідного кінця.

C. S. R. М. З.

По широкому світі.

— Остен Чемберлен виступив на конференції приятелів Ліґи Націй з гострою критикою проти тих англійських політиків, які є прихильниками відокремленої політики Англії.

— Судія у Шавлях, який веде слідство проти розвязаних організацій соціялістичної і християнсько-соціялістичної, доручив повідбирати від членів тих організацій пашпорти на виїзд з Литви.

— Шультес, представник швайцарського уряду, заявив у Базилеї, що швайцарські вірителі не погодяться на припинення оплати довгу Німеччиною.

— З приводу страйку проголосив еспанський уряд виїмковий стан у Сараґосі і збільшив число народньої ґвардії на 4.000 осіб.

— Баварський уряд надав провідникам націонал-соціялістичної партії повновласти крайових начальників і як такі мають право приходити на засідання уряду з дорадчим голосом.

— Ческа преса живо обговорює заборону польського міністерства закордонних справ на виїзд польських змагунів до Праги на мячеві змагання в дні 15. квітня ц. р. за мистецтво світа.

— Летуни перевезли вже всіх розбитків з „Челюскіна" на суходіл. На кризі залишився ушкоджений літак Доровіна.

— Турецький парлямент відкинув жалобу ошукавця Інсула і тому Інсул їде до Злучених Держав.

ЯПОНІЯ ВІДКИНУЛА УМОВИНИ ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВ.

На пропозицію японського міністра закордонних справ, щоби Злучені Держави заключили з Японією на 10 років умову про ненапад, надійшла вже відповідь. Злучені Держави домагаються, щоби Японія підписала таку умову про ненапад ще і з СРСР і Китаєм. Одначе японські політичні круги противляться, щоби Злучені Держави підтягали до їхніх пропозицій ще умову про ненапад з СРСР і Китаєм.

—o—

През. Рузвельт це американський Керенський.

Професор Вірт подав сензаційну заяву, що Рузвельтів „трест мізків" приготовляє комуністичну революцію. У звязку з тим переслухувала проф. Вірта парляментарна слідча комісія. Перед комісією зізнав Вірт, що свої ревеляції основував на твердженнях визначних осіб. Більшість тих осіб піддержала свої зізнання.

У звязку з тим переслуханням бувший член „тресту мізків" Адольф Берль заявив одному американському часописові, що на його думку Вірт упав жертвою містифікації деяких своїх політичних приятелів. Ті приятелі раз Віртові жартом сказали, що „трест мізків" уважає Рузвельта тим, чим москалі свого часу вважали Керенського та що у відповідну хвилину заступлять його Сталіном.

ПІДПИСУЙТЕ Й ВПЛАЧУЙТЕ НА ПОЗИЧКУ РІДНІЙ ШКОЛІ ПО 25 ЗОЛ.

ФЕЙЛЕТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. КВІТНЯ 1934.

ЄВГЕН ТКАЧУК.

Гаїлки у Львові.

Гаїлки — це безперечно найкраща забава в Великдень, забава, яка має стільки чару й веселого та безжурного настрою, що до неї горнеться радо не тільки молодь, а й старші часом не видержать та вхопившись за руки між молодю, виспівують про всякі „огірочки та черевички".

Дуже часто можна почути жалі, що гаїлки переводяться. По містечках молодь волить ховатися парами у найбільш невідвідуваний куток міського парку, а по селах коли і йде під церкву, то хіба на те, щоби приглядатись, як бавляться „найменші".

Та в самому Львові не те. Гаїлки не то, що переводяться, але навпаки: щораз то поширюються, тільки дещо у змодернізованій та на міський лад перелицьованій формі. Воно, правда, часто виходить з цього чиста пародія, але все таки колишній гарний звичай не затрачується і серед нашої львівської молоді видно бодай добру волю.

Цього року погода не була надто ласкава. Щойно другого дня блиснуло сонце з поза молочних весняних хмар, та так чомусь обережно, начеб боялося, щоби не наразити собі латинників, бо на їхні свята було так студено, що хоч кожух наново витягай. Але воно таки тепло гріє.

Оба подвіря перед церквою св. Юра заповнені молоддю. Селянські одяги враз з міщанськими строями мішались у ріжнокольоровій рухливій масі. Радість, сміх, пісні — все це прикмета нашого Великодня. Час до часу бамкнув дзвін.

Зараз таки на першому подвірі, колись чималенькому, уставились у гурточки дівчата, убрані по сільському, переважно служниці, і не приїхали „зі Львова" поглянути, чи великодні [illegible].

Спершу якось не мали відваги починати. Позбиралися за руки, стояли й перешіптувалися, та тільки очима за „восьмовими", які волілиб святкувати у Львові, ніж на „урльопі" на селі.

А далі одна, найвідважніша, завела:

„Вишні, вишні,
„Чому не черешні, чому не черешні?

За нею підхопила решта:

„Любивес ми, мій миленький,
„Чому ни биреш мі, чому ни биреш мі?

І зараз понеслись гаїлки у кількох місцях подвіря. Дівчата, переважно знайомі собі лише в обмежених гуртках, так і повязались у малі колеса тай співали кожна на свій лад, так, як це в їх селі співають.

Та прийшов милелький
Та чорнобривенький:
Ой, дай, мати, дай мене взяти.
Та прийшов нелюбий
Горбатий та грубий:
Ой, не дай, мати, не дай мене взяти.

Зараз побіля завели ще третьої:

Прийди, хлопе, молотити,
Дам ти їсти й воковити,
Дам ти їсти і попити
Щей тітюну закурити.
Та ще й ринський на долоню
І гуляти ни бороню.

Це так на селянський лад. Таке, видно, співають по селах копичинецького й коломийського повіту. Але ось зараз пронеслась змодернізована гаїлка:

Ой, чомуж ти не танцюєш,
Галю, Галю?
Бо ни маю пантофельків,
Козаченьку.
Та я тобі пантофельки
Куплю, куплю
Тогди я си потанцюю,
Козаченьку.

Колись, тямлю, *було*: черевички, а тепер „пантофельки". Цікаво тільки, чи сатинові, чи такі прості, з Делька.

Але в самому кутику подвіря найбільший круг людей. Йду туди і бачу колесо наших найменших. Вони мають мабуть найбільше успіху: стільки слухачів і публики довкола їх колеса, що всі інші разом не мають стільки авдиторії. Не диваниця: оці діти незіпсовані ще „модернізмом" та подувом міської культури.

Широке колесо, одна маленька дівчинка в середині, а всі співають „царівну".

„Жиля, буля, цалівна..."

Хотілось довше прислухуватись цій простій пісеньці, але недалеко уставилась ґрупа старших дівчат, що враз з кількома молодцями завели щось таке, що спершу годі було розібрати, що воно за пісня. Хіба тільки по кінцевих словах кожного рядку можна було догадатись, що це „Дівча в сінях стояло", так пронизливо затягали через ніс:

„Серце моє-е-е-е-е
Серце моє-е-е-е-е..."

На другому подвірі, зараз під митрополичою палатою, зібралась т. зв. „шляхта". Це шкільна молодь, переважно ґімназійна, всі інші без „постійного звання" та ті, що вбрались „з панська" на те, щоби заманіфестувати свої вищі аспірації.

Провід забави спочив у руках якогось „професора", що з розкуйовданим волоссям та розвязаною краваткою (все це вказувало, що „пан професор" прийшов уже не по одній „сильній, зміцненій") кричав що сил: „Прошу панства, тільки зі швунґом і з гумором!"

Та гаїлок тут ні сліду. Співали й бавились „пташка", так чисто, як це на „ксьондзівських" приняттях бавляться, і мабуть тільки безпосередня близькість Божого храму не дозволяла на „кляштор" чи „пошту". І тут т. зв. „ґалерія" численна. На східцях митрополичої палати уставились „пані з товариства" і роблять свою забаву, як звичайно, оплітками:

— Дивіться, пані, Бондарчка собі на шапку якусь відзнаку припняла.

— Де, де? Ая, справді, і то ґімназійну. І хто би сказав, що це служниця...

Воно справді, зараз годі пізнати, чи говориш зі служницею, чи зі студенткою університету. Прибереться так чепурненько та по „інтеліґентськи", що ніяк не второпаєш. Хіба як довше порозмовляєш „фахово". Одну таку розмову вдалось мені підслухати:

— Ах, як тут тісно. Ті *мещцани* так товпляться, що я була *би горебку* загубила.

— Е, що ти дивуєшся: вони всі *безчельні*.

Це так наші сільські по міському вакидають.

ГАЛЯНТЕРІЯ ЖІНОЧА І МУЖЕСЬКА У ВЕЛИКІМ ВИБОРІ По цінах дуже низьких. Поручає Ф-ма **ЗИГМУНТ ЗАЛЄСКИЙ вул. Боїмів ч. 4.**

БАГНО СТАВІСКІЯДИ.

МЕМОРІЯЛ ДРУЖИНИ ПРЕНСА.

ПАРИЖ, 13. 4. ПАТ. „Журналь де Деба" і „Тан" оголосили меморіял дружини і сина Пренса до міністра справедливости. Меморіял опрокидує гіпотезу, що Пренс поповнив самогубство або впав жертвою нещасливого припадку, бо надто багато доказів промовляє за тим, що доконано злочину вбивства. До того здогадні вбивники не висвітлили свого алібі. Меморіял наводить шість можливих гіпотез: 1) вбивство Пренса божевільним неможливе, бо діяло трьох злочинців; 2) злочин грабіжі — виключений; 3) злочин із схвилювання неможливий, бо Пренс вів нормальне життя; 4) злочину не доконали засуджені Пренсом; 5) вбивство з політичних мотивів виключене; 6) лишається гіпотеза, що вбивство тісно звязане з аферою Ставіського тимпаче, що саме Пренс віз важливі документи для провідника адміністраційної слідчої комісії Лекува.

НЕВИННІСТЬ ПРОК. ПРЕСАРА.

Меморіял підкреслює, що Пренс зложив прок. Пресарові три звіти в справі Ставіського. Ці документи опісля дійсно віднукали з прок. Пресара. До того Пресар заборонив Пренсові поладнувати їх без його участи. В 1931 р. ком. Пашо зредаґував ще один звіт і його Пренс вручив також прокураторові.

Далі меморіял наводить слова обурення Пренса на прок. Пресара, який закинув йому, що заховав у таємниці звіт ком. Пашо. Крім того Пресар так некультурно повівся з Пренсом, що цей думав вибити прокуратора по лиці. Після нагінки преси на прок. Пресара з приводу афери Ставіського, цей плакав перед Пренсом. І тоді суддя заявив, що зредаґує нотатку для преси в обороні Пресара. Колиж загсував собі, що присягатиме перед слідчою комісією, завагався. Колиж би Пресар обвинувачував Пренса перед слідчою комісією, цей боронив би себе двома листами прокуратора, якими доказав би йому фальшиві зізнання в афері Устріка. Пренс не міг вручити документів для Лекува в дні 17. лютого ц. р., бо документи були ще в Пресара. І тому стрічу з Лекувом відложив Пренс на 21. лютого ц. р., але до того часу вбили Пренса. Меморіял підкреслює збіг деяких фактів і домагається, щоби їх основно перевірили.

Нова війна.

З Ню Йорку повідомляють, що між Перу і Колюмбією може в коже хвилині розгорітися війна. Покищо в столиці Перу в Лімі радить уряд безперервно. Зате Колюмбія вислала на кордон більші відділи війська.

—o—

УМОВИНИ БІЛЬШОВИКІВ ДО ЛІГИ НАЦІЙ.

МОСКВА, 13. 4. ПАТ. Більшовицький уряд ставить такі умовини перед вступленням до Ліґи Націй. Більшовики домагаються впершу чергу, щоби всі держави, члени Ліґи Націй, признали СРСР. Крім того Ліґа офіційно запросить більшовицький уряд і признає одноголосно більшовикам постійне місце в раді. Ці умовини відкине мабуть багато держав, але впершу чергу Анґлія та Швайцарія.

—o—

Уряд намовляє короля до згоди.

З Букарешту повідомляють, що прем'єр Татареску в імени уряду звернувся до короля Карла II., щоби погодився зі своєю дружиною Оленою і запросив її повернути до Румунії. Популярність княжної Олени і згода короля з дружиною втихомирила би неспокої у Румунії.

БОМБОВИЙ АТЕНТАТ.

ПАРИЖ, 13. 4. ПАТ. На провідника еспанських фашистів Хозе Антонія Прімо де Рівера, сина померлого диктатора, невідомі справники кинули дві бомби в хвилині, коли Хозе висідав зі самоходу біля суду в Мадриті. Одначе кинені бомби не вибухли. Тоді напасники стріляли тричі з револьверу, але кулі також не вцілили. Атентатчики користаючи з метушні, втікли.

НОВИНКИ

„СІЛЬВА", найкраща теч. паста та порошки до чищення металів і посудин. Фабрика Львів, вул. Бандурського ч. 5. Домагайтеся всюди. 1327—?

— **„Distinction"** — косметичний кабінет вул. Коперника 42 а II. пов., тел. 72-18 виконує всякі косметичні заходи фахово-дипльомованими силами. Веде курс трьохмісячної науки косметики, що дають право виконувати практику самостійно. Вписи тривають. 1394 3-10

— **Весняний сезон у Черчі.** Відкриття весняного сезону в Черчі **1. травня.** Інформації подає Управа живця: Черче, п. Рогатин. 1385 2-6

Дешевий тиждень по 75 сотиків варіяти, мушлів, сподні, споюжи і т. д. **БАЗАР БЛАВАТНИЙ Я. ГАНДЕЛЬМАН**, Львів, Боїмів 11. 16-?

— **Крамниці „Маслосоюзу" у Рівному** нема, бо рівенське староство відкрити крамницю вдруге заборонило.

— **Допоможіть нещасливим жертвам пожежі.** Повідомляють нас з Денисова, біля Тернополя, що після страшної пожежі, яка знищила ціле село люди находяться у жалюгіднім становищі без даху над головою, одягу та поживи. Згоріло сіно і солома, нема навіть чим дітей прикрити. Потрібна негайна поміч в одежі та постелі. Немовлята гинуть зі студу. Просимо українське громадянство на допомогу дітям з Денисова. Усі ласкаві жертви в одежі, постелі та харчах просимо слати на адресу „Нова Хата", Львів, Ринок 39.

— **„Пролом".** Так називається одноднівка, що появилася у Львові з датою 8. березня, яку видала та група т. зв. старорусинів, які борють москвофільських політиканів у роді Бачинських, Яворських і комп. з ББ та Сі... Білинських і йому подібних із РСО. Одноднівка видана українською мовою.

— **Відчит у Львові.** Пригадуємо цікавий відчит п. н. „Українська Жорж Занд: любов у житті Марка Вовчка", який виголосить п. Павло Зайцев, колишній видавець і головний редактор найкращого українського історичного журналу „Наше Минуле" в Київі, відомий шевченкознавець, тепер асистент варш. університету. Відчит відбудеться заходом Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка, 14. квітня ц. р. у 18 год. в салі Української Бесіди у Львові, вул. Руговського ч. 22.

— **Перші пожертви на „Літературний Фонд 1934".** Як довідуємося, заклик Т-ва Письменників і Журналістів ім. І. Франка складати пожертви на фонд літературної нагороди за найкращий твір в 1934 р., дав уже перші успіхи. На рахунок „Літературного фонду 1934" вплачено вже в Центробанку: „Маслосоюз" 100 зол., „Дністер" 100 зол., фабрика пасти „Елегант" 100 зол., „Народна Торговля" 50 зол. Крім того є дрібні датки, яких список подамо окремо.

— **Вистава образів проф. Олександра Лашенка у Львові.** Під теперішню пору перебуває у Львові проф. Ол. Лашенко, відомий артист маляр-орієнталіст. У найближчих днях має він намір влаштувати у Львові виставу своїх гарних, соняшних образів і ріжнобарвних дереворитів, теми яких узяті з Альжиру, Тунісу, Мароко й Єгипту. Перед кількома роками львівяни мали вже нагоду оглядати образи ...

ФЕЙЛЄТОН „ДІЛА" З ДНЯ 15. КВІТНЯ 1934.

МИРОН ЗАРИЦЬКИЙ.

Астрономія в старині.

(Докінчення.)

Найбільшим астрономом старинного світу був Гіппарх з Нікеї, що жив у II-му столітті перед Христом. Його обсервації, прилади і наукові здобутки перевищили все, що осягнули на полі астрономії його попередники. Він відкрив, що віддалення місяця від землі не є постійне і що скорість його руху є більша в перигею як в апогею. Він обчислював новою методою віддалення сонця. Задля докладної обсервації вживав перехресних ниток, поміщених у довгім вальці, щоби не допустити шкідливих бічних промінів світла. Він збудував перший полудневий прилад і найшов нову звізду, що його спонукало, так як пізніше Тихона Браге, скласти катальоґ тисячі сталих звізд. Він міряв деклінації й ректасцензії звізд і полудневу висоту сонця. Він відкрив неоднородність річного руху сонця і обчислив докладно довжину року. Гіппарх перший запримітив, що точка перетину екліптики з рівником змінює своє положення серед зоряних констеляцій, отже відкрив прецесію. Це відкриття спонукало його означити зоряний рік і ствердити рух небесного бігуна. Він обчислював уже положення точок на землі при помочі астрономічних помірів і дав нам поняття географічної довжини і ширини. Вкінці згадаю ще, що Гіппарх послугувався стереоґрафічною проєкцією при рисуванню географічних карт більших просторів.

Цей скромний реєстр здобутків Гіппарха вистане, здається, щоб оцінити його як усестороннього дослідника, який виказав не тільки гідну подиву інвенцію й докладність в обсерваціях, але вмів також виводити точні висновки з назбираного матеріялу.

Згадаю ще про одного ученого, на якому кінчиться блискучий розвиток грецької астрономії. Був це Птолемей з Олександрії, що жив у II-му столітті по Христі. Цьому астрономові завдячуємо менше нових осягів, як його великому попередникові. До його найважніших здобутків належить нпр. відкриття астрономічної рефракції. Зате велику історичну вартість має його головний твір „Математіке синтаксіс", який араби назвали пізніше Альмагестом.

Маємо тут просторий виклад як прикласти теорію міціклів у рухах планет і обчисляти їх елементи. Помалу, але систематично вводить нас автор у проблеми плоскої і сферичної тригонометрії і на її основі описує оманні рухи небесних тіл, обсервовані з землі, як осередку світу. Означує кола, якими виконує геоцентрично ті рухи. Дає обчислення часу сходу й заходу небесних тіл і довжини дня у ріжних порах року і для ріжних околиць. Маємо тут також теорію затьм і способи їх віщування. Птолемей доповнив також катальоґ Гіппарха, описав будову і спосіб уживання астрономічних приладів, одним словом — маємо у нього огляд грецької астрономії, що обіймає повну систему астрономічного знання старинного світу.

Я визонючив недавно цю книжку у львівській університетській бібліотеці з нерозтятими картками. Тридцять літ лежала вона неторкана на полицях книгозбору. Це книжка сьогодні мало знана і дуже рідко хтонебудь її бачить. А чейже мало є на світі книжок, що доступили кольк... довготревалого признання в науці, як Альмагест Птолемея. Всі астрономи середніх і початків нових віків з неї виключно добували свої відомости і у цьому лежить її величезна вартість для історії культури.

Коли сьогодні всі знаємо, до яких великих здобутків дійшла нова астрономія завдяки тому, що прикляла математичну аналізу й вдосконалила методи і прилади сучасних обсервацій, здавалось би, що можемо з легким нехтуванням глядіти на грецькі зусилля й осяги в ділянці астрономії. Але не забуваймо, що астрономія нових часів зачала розвиватися по довгій перерві саме на основі вислідів і здобутків грецьких астрономів. Скатальоговані греками вислідн обсервацій є ще й сьогодні цінним порівнальним матеріялом для дослідів рухів звізд на небі. Не забуваймо також про цілком відмінні умовини астрономічної творчости в старині і сьогодні. Греки не знали теорії механіки і не мали собі рефлекторів і рефракторів, а все таки відкрили речі дуже важні, які є тривким здобутком наукі науки. Коли нині якийнебудь лаїк має якісь відомости з астрономії, то знає їх з книжки, або від учителя, а цей знову від свого учителя. Але така реґресія не може йти в безконечність. Хтось мусів науку створити. І так, як у всіх ділянках знання й мистецтва, так і в астрономії творців початків точного знання мусимо шукати у старинних греків. Сьогодні серед сотень тисяч освічених у школах людей лише якісь вибрані одиниці відкривають дійсно нові речі, а греки творили майже з нічого; єдиною їх силою був вроджений їм хист точного розумування і неперевищена в пізніших часах, могутня творча ...

Якщо з такого становища будемо оцінювати праці грецьких астрономів, то ніколи нас не опустить почуття подиву і ніколи цього не збагнемо, як міг цей дивний малий нарід у такому порівняно короткому часі створити поняття науки, поставити її основні проблеми і дати так багато позитивних результатів.

Нині, в добі нужденної імітації олімпійських ігрищ, коли бездушна юрба оплескує кожного ... ковця, якому вдається, що наслідує грецьких ... копне і гримне свого суперника, саме нині треба ствердити, що якщо були денебудь чуда світу, то на першому місці між ними треба поставити величні здобутки точного знання старинних греків.

Минула блискуча доба грецької творчости. За довгі сотні літ астрономія не зробила майже ніякого поступу. Але книга Птолемея перетривала римське цісарство, перетривала ... арабів, яким завдячуємо те, що переховали й передали цей твір пізнішій Европі. Минула вся доба середньовіччя, а ця книга направді через чотирохсот літ була безпастанно єдиним ... джерелом пізнання явищ на небі. 1400 років була ... науковою догмою, догмою майже релігійною ... до хвилини, коли науку про небо спрямував у новий шлях і зачудував світ новим революційним розумінням будови світу великий астрономічний ґеній Микола Коперник.

—o—

БІЛЬШОВИЦЬКИЙ АМБАСАДОР У ПРЕЗИДЕНТА.

ВАРШАВА, 13. 4. ПАТ. Нині президент Польщі прийняв Давтяна, амбасадора СРСР, який вручив йому свої повновласти.

—о—

ПОЛЬСЬКИЙ АМБАСАДОР У КАЛІНІНА.

МОСКВА, 13. 4. ПАТ. Нині амбасадор Польщі Лукасевич зложив свої повновласти голові центрального комітету СРСР Калінінові.

...мистця в палаті штуки на площі Св. Торгів. ...Лашенко походить з Великої України (Хар...). Вчився в петербурській академії ми...стецтва у професорів Волкова, Дубовського, ...ського і Репіна. Всю свою працю присвя...тив О. Лашенко Сходові. Пустиня, верблюди, ...арабів, життя і праця над Нілем і в пустині — ось теми, які опрацьовує мистець. Після виставки у Львові їде проф. О. Лашенко вже 29. ...травня до Африки для дальшої праці.

— **Вечірка УФОТО** почнеться в неділю 15. ц. м. у малій салі Муз. Т-ва Лисенка, не як ми подали у числі „Діла" з дня 12. ц. м. в год. 6-ій, тільки вже в год. 5-ій. Ріжноманітна програма, після неї танці.

— **Писанка для Рідної Школи.** Громадянство Львова було занепокоєне, що цього року підчас Великодніх Свят не було прилюдної збірки на традиційну писанку Рідній Школі. Рада Повітового Союзу Кружків Р. Ш. у Львові подає до відома, що городське староство дало дозвіл на збірку писанки аж на 15. квітня ц. р. (провідна неділя). Подаючи до відома, що перед церквами та українськими інституціями будуть стояти збирачі, Рада просить всіх, кому дорога завтра Української Нації, не минати пушок Рідної Школи. За Раду Повітового Союзу Кружків Рідної Школи у Львові **М. Ластовецький**, голова, **М. Атаманюк**, секретар.

— **Зїзд лікарів і ветеринарів** станиславівської округи задля оснування Філії Українського Лікарського Т-ва в Станиславові відбудеться 22. квітня ц. р. в салі Народньої Торговлі при вул. Собіського 24. Після формальних точок програми і вибору управи виголосять реферати: д-р М. Панчишин з ділянки внутрішніх недуг, д-р К. Воєвідка про діягнозу і лікування позаматочної вагітности, д-р М. Дзерович про лікування в живих і д-р О. Філяс на застережену тему. Початок нарад в год. 10.30. З огляду на вагу актуальних справ побажана приявність найбільшого числа учасників. — За ініціятивний гурток: **Д-р Осип Гробельський, д-р Марія Ясеницька, д-р Ярослав Хмілевський.**

— **Агресивність московських батюшок.** До ...ова пов. Радехів спровадився перед кількома тижнями тутешній уроджененць Йосиф ...чук з Лодзі. Він покинув був законну жінку, перейшов на православя й оженився з другою. Доля хотіла, що Харчук захорів і не хотів навернутись на гр.-кат. обряд, умер несповідний. В консеквенції спроваджено з сусіднього села батюшку, який не зважаючи на протести, з процесією прийшов на цвинтар гр.-кат. церкви. За те має процес. Та цього було батюшці замало. На другий день Великодних Свят на цвинтарі по гробах відправляються парастаси. В саме полудне приїхав батюшка, щоби правити на гробі Харчука, в надії, що може ще кого „перетягне". Одначе парохіянам було вже того за багато. Батюшку на цвинтар не пустили, дали відповідну лекцію, а коли поліція відмовилась інтервеніювати, відїхав серед глуму і насмішок. — **М. К.**

Золотий дощ.

Роздавши в перших днях тягнення Державної Льотерії дрібніші даруньки, фортуна зарезервувала найбільші з своїх ласк на слідуючий день. Тому то 12 квітня розмахнувся ріг обильности та полився золотий дощ на голови щасливців, на яких химерна богиня звольна звернути свій ласкавий погляд.

І як то звичайно буває стали падати спершу грубі каплі дощу. Отже: передовсім 300.000 золотих впало в одній з варшавських колектур. Одначе щасливий білет ч. 75.859 мали мешканці провінції, а саме: п. Ї. з Дрогобича (пів льосу), пані Ст. Б. з Пйотркова і п. Р. з Олькуша (по четвертині).

Дещо менша, але ще сильна капля, вартости 100.000 зол. впала рівнож у Варшаві на ч. 75.359. Половину виграної здобув п. А. Т. з Берестя н. Б., одну четвертину вольний одної інституції, п. О., а другу четвертину — мешканець Шамотул у Познанщині.

Дві виграні по 50.000 зол. поділила Фортуна між Катовицями (ч. 141.365) і Шлеськ (ч. 154.568). Відомий „Лєвандь", власник пуґорії при вул. Міцкевича, на якого впала вже в одній з попередніх льотерій виграна 50.000 зол., є власником одної з четвертин. Другу набула пані Д. бараністка, третю дентист п. Л. четверту п. Л. купець із вул. Залізної. На Шлеську 50.000 зол. поділять поміж себе пп. А. Г. з Семяновиць, Л. Б. урядовий службовик з Рибника, пані Ф. Б. з Катовиць і М. К. з Леонової.

Отже так грубі каплі золотого дощу винесли разом мілліона золотих. Після них сипнулася золотистим дощем дрібніші каплі, але серед них найшлися деякі немалі, вартости двадцять, пятнадцять, десять, п'ять т. з. тисяч золотих. А в обох днях тягнення на... і шість тисяч виграних впало загалом понад 2 міліони золотих.

„Гостинниця під Білим Конем" у Великім Театрі
„Фанні" у Театрі Ріжнородностей
це дві вистави, які мусиш побачити.

ВІДГУКИ ДНЯ.

КАЛІКИ.

„Мово рідна! Слово рідне!
Хто вас забуває,
Той у грудях не серденько,
Але камінь має!"

Написав так поет, а ми потім училися в школі, а дехто більше здібний деклямував і на концерті. Виходив (у синіх штанцях і вишиваній сорочині) та шарнувши ногами починав:

„Мово... рідна! Слово...рідне!
Хто... и... и... вас... и...: забуває..."

І забував. Червонів, крутився, покашлював, доки учитель не підповів, а тоді вже йшло чимраз ліпше, аж до френетичних оплесків вибачливої публики включно.

Але це було на концерті, перед сотнею людей, то й не диво, що хлопчина забував рідну мову і рідне слово, звязане у віршовану китицю з ритмом і римом.

Зате в житті — майже не уявляю собі.

Ще якби когось на семім році життя вкрали цигани, а він за сорок літ утік, то можливе, що забув би рідну мову. Думаю, що не тільки українець, але німець, ба навіть анґлієць навчився б циганської мови, а свою забув.

Але такого, як у нас трапляється, мабуть ніде на світі нема.

Зникне молодий галичанин з рідного горизонту на рік, на два, кажім на пять. Заки зник, скінчив українську ґімназію і — хоч може не зовсім правильно, але плавно говорив по свому.

А вернеться, що хоче сказати, то язик дуба стає. Так ніби ніколи не вимовляв таких „тяжких" слів як „воля", „доля", „кіт", „погода" і т. п.

Особливо деякі „чехісти" відзначаються тим. З ними просто тяжко розмовитись.

— ... Я вубец не люблю того...

— Гескі ботінки має та слечна.

Надрадник у нього надрада, староста — гейтман, а він сам якийсь жедітель.

Але... Бог з ним! Сидів бідолаха чотири чи кілько там років на чужині, чув довкола себе тільки чеську мову, то може й справді поломив язик.

Зате по шкірі мене дере наш тубемець, що нікуди не виїздкав, весь час між своїми крутиться, тільки від 8 до 15 год. сидить у польськім бюрі.

Зачніть розмову, то він вам зараз:

— Не омешкаю це повторити кому належить.

Або:

— Я вутплю, чи той рожай пропаганди є для нас цілевий. Большевики нападто перезорні.

Був я недавно в українськім лісі, серед українського національного моря і чув як подібною мовою балакав українець-лісник. Видно, поза обовязковим українським урядуванням, не вживає української мови ні в слові ні в думці.

А може і вживає, але хоче її прикрасити чужими квітами. Вона тоді на його думку багато краща, запашніша.

Але я дуже „вутплю" в те, і коли догляну ще більше подібних квіток — не „омешкаю" ІІІ Читачам їх запрезентувати.

Галактіон Чіпка.

— **Арештування.** На другий день Великодня перевела поліція зі Скалата ревізію в хаті о. Григроія Плакиди в Старому Скалаті та арештувала три доньки і двох синів. По переслуханні на поліції вийшли на волю донька Наталка і син Роман. В арештах залишились ще син Павло та доньки Ольга і Марійка. Причина арештування невідома.

— **Відгомін свята всенародньої жалоби і протесту в дні 29. жовтня 1933 р.** Староство в Радехові покарало о. Івана Нагурського з Барилова одним днем арешту або 25 зол. і 9 зол. для свідків, за збірку в церкві на голодуючих на Україні. Суд у Золочеві, по трьох розправах увільнив пароха від кари наложеної староством. Відклик робив безінтересовно д-р Селезінка з Радехова, а боронив д-р Струсевич зі Золочева, за що складає їм щиру подяку з датком 5 зол. на Рідну Школу. — **о. Іван Нагурський.**

— **Щоби кожний українець мав паску на Великдень.** Таку акцію, як відомо, заініціював мукачівський єпископ Стойка. В грошах зібрали на паску 120.000 ч. к. і багато дарунків у натурі. За гроші купили пшеничну муку та роздали між найбідніших.

— **Новий інтернаціонал.** Польська поліція занята розсліджуванням великої інтернаціональної банди фальшівників грошей, розгалуженої по всьому світі. Після кількамісячних розшук викрила вкінці на передмісті Варшави робітню фальшівників грошей і поарештувала багато з них. Вони фабрикували паперові англійські фунти й польські банкноти. Цих фальшивих грошей вдалося їм вже видати й пустити в рух у вартости поверх одного міліона фунтів штерлінґів. У Варшаві заарештовано досі 18 осіб, вмішаних у цю справу. В їх мешканнях найшла поліція багату кореспонденцію, з якої виходить, що банда фальшівників мала в усіх столицях Европи своїх довіренників, які поширювали їх фальшиві грошеві вироби. Найбільше листування припадає на Льондон. Повідомлено радіотелеграфічно анґлійську поліцію. Скатленд Ярд (головна поліція в Льондоні) зрештувала 20 людей, у яких найдено дальші листування, що викрили цілу організацію фальшівників. У справу вмішані й поважні льондонські купці. Багато підозрілих повтікало. Англійська поліція стереже всю лучбу з закордоном суходолом, водою й повітрям. Показалося, що фальшівники встигли порозсилати вже обіжники до вмішаних у справу осіб до Франції, Італії, Німеччини, Австрії й Букарешту. Румунська поліція поробила всі заходи, щоби повикривати й румунських товаришів цієї міжнародньої банди небезпечних фальшівників.

— **Нова податкова ординація.** Аґенція „Всхуд" повідомляє, що нова податкова ординація обовязуватиме щойно від 1. жовтня ц. р. До того часу податки вимірюватимуть, на основі обовязуючих тепер законів.

— **Винагорода лікарів.** Аґенція „Всхуд" повідомляє, що контрактові лікарі і дентисти, які працюють у ґімназіях, семинарах і фахових школах одержуватимуть що місяця за кожну годину праці на тиждень винагороду 14 зол. Шкільні лікарі діставатимуть таку винагороду за необовязкові виклади з гігієни і ратунку, яку дістають контрактові ґімназійні учителі.

— **Будівельні позички.** В середу 11. ц. м. відбулося засідання ком. розбудови м. Львова, на якому розглядали подання в справі позичок на будову домів. З признаного для Львова контингенту уділено 148 позичок на загальну суму 871.900 зол., з чого припадає на будівництво блькове 393.000 зол. а на дрібне будівництво 478.900 зол.

— **Львівська хроніка.** В краківськім готелі поповнив самогубство купець Н. Лявтерахт, підрізавши бритвою горло. Причина: невилічима недуга і скрутне положення купецтва. — При вул. Казимирівській на голову старушки Йосифи Зґрак впала щітка, якою служниця чистила диван і важко її поранила.

— **Краєва хроніка.** На залізничому шляху між Перемишлем і Медикою знайшли трупа Здзіслава Ланцуцького, ученика VII. кл., який кинувся під поїзд. Причина самогубства невідома. — В Станиславові почався процес проти митних і залізничих службовців, які допустилися міліонових обманств на шкоду держ. скарбу.

— **Зловживання в заболотівській громаді.** В Заболотові викрито великі зловживання, яких допускався оглядач міської різні Волощук. Стверджено, що він присвоїв собі неправно кільканацять тисяч зол., які заінкасував як оплати за убій худоби. Волощука арештовано. Одночасно усунено від урядування капраля громадської поліції Котлярчука, який не розчислився з громадською касою за мито.

— **Вибух етеру.** На Горішньому Шлеську в селі Куцоби наступив вибух етеру і спірту, який спричинив смерть одного пачкаря і поранив 5 дітей пачкаря Петра Ґруцка і його самого з жінкою. Крім того пожежа знищила будинки Ґруцка.

— **Великодні герці безбожників.** КАП повідомляє, що у противеликодній кампанії ц. р., що була більш завзята, як будьколи, брало участь близько 10 тисяч спеціяльно вишколених безбожницьких аґітаторів. Видно, що релігія міцно тримається ще в тому царстві сатани, коли проти одного Великодня треба аж такої армії безбожницьких пропаґаторів і спеціяльного перевишколу для них.

— **Три тижні блукав по мочарях праліса** Індіяни, шукачі золота з племени Такеро, найшли в окрузі Боліварвиля (Колюмбія) останки літака американського платинового т-ва, який пропав іще 10. березня. З пять людей залоги остав у живих лише управитель згаданого копальняного т-ва Нютон Маршал. Він блукався три тижні по мочаристому пралісі. Кожна віддк

яни найшли його, був зовсім виснажений пропасницею, що не міг і говорити. Коли т-во дістало вістку, що літак найдено, вислало зараз спеціяльний літак із лікарем на місце, де найшли управителя. Вантаж золота та платини був ненарушений. Пільот нещасного літака був німець Гек.

— **„Ноес Вінер Журналь“ в італійських руках.** Більше як 50 прц. уділів „Ноес Вінер Журналь“ купило одно італійське товариство. Шефом видавництва іменований бувш. пруський міністер. радник Гечек. Він був у німецькій державній службі дорадником у часописних справах заки до влади дійшов Гітлер. Потім добровільно покинув Німеччину.

— **Пригода комуністичного агента в Ню Йорку.** Крім грузина Джугашвілі, що прозвався Сталіном, є ще у Кремлі грузини Орджонікідзе і Єнукідзе. А поприч них також інша грузинська братія так і преться на масненькі більшовицькі посади. Недавно приїхав з Москви до Ню Йорку більшовицький агент Юрій Алавідзе, посвоячений зі Сталіном по національности і більшовизмі. Він знав трохи англійської мови, отже Москва прислала його до більшовицької торговельної агенції „Амторг“ у Ню Йорку, де йому призділили управу торговлі овочевими соками із Совітів. Алавідзе ще молодий, всього 35 літ, так четвертого дня свого побуту в Ню Йорку хотів забавитись. Пішов до шиночку на другому поверсі при 158 Вест 44-тій вулиці, де його вгостили пивом і горівкою, а рахунок виставили якби не на горівку, а на його літа, бо аж 34 дол. Алавідзе зачав бійку. Якось люди зміркували, що в нього мошонка набита, отже радо пристали до бійки, в якій мошонка з 500 дол. пропала і після якого гість з Москви опинився на сходах а далі на вулиці. Він дав знати на поліцію, яка арештувала шинкаря Альберта Ровза і шукає за іншими. Ровз вийшов на волю за порукою 5.000 дол. Небаром мала відбутись розправа. Але тимчасом Алавідзе дав ногам знати, сів на найближчий корабель і пропав як його мошонка. Можливо, що так йому звеліла старшина, щоб в Америці не розмазувати скандалів урядовців Москви.

— **Дістане ще одну жінку.** Манджурський цісар Пуї має вже першу родинну журбу. Із ним засіла на престолі 25-літня гарна жінка Лизавета, що походить із старої знатної родини. Добре вихована й образована, малярка та має одну хибу — досі не має дитини. Це передовсім не понутру японцям, які раді би оснувати нову династію. Тому поручили цісареві, щоби взяв собі ще одну жінку. Та проти того є цісарева Лизавета, головнож її енергічна мати. А японці хочуть, щоби ця друга жінка була японська княжна. Це знову не подобається цісареві Пуї, який, не зважаючи на всі услуги, не є прихильний японцям. Тимчасом кажуть, що тут побідниками вийдуть таки японці, а Пуї вже після гостини в Японії приведе собі до палати японську княжну. Тоді цісарева Лизавета зараз випровадилася би з палати.

— **Заперття.** Вже старі мистці лікарської штуки ствердили, що природна гірка вода **Franciszka-Józefa** знаменито перечищує кишки.

—o—

З кіна.

КІНО-РЕВІЯ: „МАРУСЕНЬКА“: „ВЕЛИКА ГРІШНИЦЯ“.

Зворушлива історія безталанної матері, яка не всилі виховати дитини й приневолена віддати її до сиротинського захисту. Вона сама стає кабаретовою співачкою й добуває швидко „кабаретову“ славу. Оригінальна завязка в тому, що вона випадково стає спікеркою радія та говорить казки до оеу малим діточкам. І тут саме проявляється трагедія матері, коли вона будучи танцівницею, здобуває собі славу „тітки Джені“, яку обожають сотні малих діточок. При помочі радія шукає своєї донечки. Головну ролю грає Кльодет Кольбар, відома з фільми „В тіні хреста“, де вона була Попеєю.

На сцені весела ревія львівських акторів з оперетковою співачкою М. Корабянкою. *с. т.*

—o—

Дописи.

СТРИЙ:

Театри. Стрий був недавно свідком змагання аж трьох театрів. Майже рівночасно зголосилися театри ім. Тобілевича, „Заграва“ і „Цвіркун“. Кожний з них хотів недопустити другого до відкриття в Стрию весняного театрального сезону. Склалося так, що сезон відкрив театр „Цвіркун“. Та хоча виставу заповіджено на 1-го, вистава не дописала так, що другу відкликано. Після одноденної перерви розпочав свої вистави театр ім. Тобілевича песою, а радше сценічною перерібкою твору „Сонце руїни“. В очікуванні [illegible] патріотичного підйому зібралася в салі [illegible] роду, якої Стрий від часу вистав бувшого „[illegible]ського Театру“ ще не бачив. Та вислід [illegible]. В так поганому світлі мабуть ще ніодин [illegible]нує свою історію, не представив своєї [illegible]. Театр здвигнув очевидно такою тим, що вибрав [illegible] пєсу. Про дальші вистави зайве писати, бо [illegible] годі вистав у Львові артистичні вислідн цього [illegible] були якслід засовані. Третім з черги заступив [illegible] „Заграва“ під проводом п. Блавацького. Хоч [illegible]ка була вже фінансово вичерпана попередніми [illegible]вами, прийшла численніше, ніж можна було [illegible]ся. Грали інсценізацію творів Стефаника [illegible]ля“ та інсценізацію „Тараса Бульби“ з [illegible] Блавацького. Виступи „Заграви“ закінчила [illegible] фарси „Мужчина з минулим“. Виконання [illegible] казали значний розвиток цього театру, що [illegible] раз грізнішим суперником театру ім. Тобілевича.

„Просвіта“. На днях відбулися загальні збори [illegible]лії Т-ва „Просвіта“ під проводом відпоручника [illegible]ного виділу п. Брилинського. Після звіту з [illegible] філії, виголошеного адвокатом д-ром Катуським [illegible] сля звіту ревізійної комісії розвинулася дискусія [illegible] питанням, чи філія має дальше провадити фабрику бетонових дахівок. Справу залишено [illegible]. Наприкінці зборів вибрано новий виділ з [illegible]ським на чолі.

Депресія серед учеників проявляється дуже [illegible] кривими інцидентами. Один застрілився, бо [illegible]ка“ заабсорбовували йому цілий час так, що [illegible] часу вчитися. Другий повісився, а третього [illegible]жали силою, щоби не вискочив крізь вікно. В [illegible]стичній гімназії скасовано виклади руханки в українській мові. Також скасовано науку сучасних [illegible]нографії. Зате треба признати, що дбання про [illegible] дуже наглядне. Зокрема дівчата мусять показувати свої ніжки, чи є чисті. В іншій гімназії піддано [illegible] лі підвязки дівчат.

„Маслосоюз“ закінчив свій молочарський курс роздачею свідоцтв учасникам науки. При закритті курсу промовляли м. і. також представники головного відділу „Просвіти“ зі Львова. Роздачу свідоцтв [illegible]но відспіванням поклику молочарів. (б. к.)

—o—

Нові книжки й журнали.

Федір Крушинський: ТАРАС ШЕВЧЕНКО. Незламний Вожд України. Видання „Української Вселюдської Бібліотеки“, Париж. 1934, ст. 20.

ОГОЛОШЕННЯ

Театри.

Великий Міський Театр.

Субота, 14. IV. год. 4·00 попол. „Івась і Ганнуся“ оп. казка Гумпердінка.

Субота, 14. IV. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем“.

Неділя, 15. IV. год. 12. IV. впол. „Івась і Ганнуся“ оп.-казка Гумпердінка.

Неділя, 15. IV. год. 3·30 попол. „Товаріщ.

Неділя, 15. IV. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем“.

Понеділок, 16. IV. год. 7·30 веч. „Гостинниця під Білим Конем“

Театр Ріжнородностей.

Субота, 14. IV. год. 7·30 веч. „Фанні“.

Неділя, 15. IV. год. 3·30 попол. „Родина“.

Неділя, 14. IV. год. 7·30 веч. „Фанні“.

Понеділок, 16. IV. год. 7·30 веч. „Фанні“.

Цирк Станевських. (Площа Бема).

Субота, 14. IV. дві вистави, 4·15 попол і 8·15 веч.

Кіна.

АПОЛЬО: „Світ належить до тебе“ (Сеґе Сакаль).

АТЛЯНТИК: „Ескімо“.

ВАНДА: „Флін і Флап роблять карієру“.

КАСІНО: „Королева Христина“ (Ґрета Ґарбо).

КОЛІСЕЙ: „Роскішні турботи“ (Моріс Шевальє), ревія „Мурована компанія“.

КОПЕРНИК: „Кохає, любить, шанує“.

МАРУСЕНЬКА: „Велика грішниця“ і ревія з Марією Корабянкою.

МІРАЖ: „Прощання зі зброєю“.

МУЗА: „Дияволів брат“ (Денис Кінг, Льорель і Гарді).

ПАЛЯС: „Марш Ракочія“.

ПАН: „Кінг-Конг“ і ревія „Візьми цю квітку на завдаток“.

ПАСАЖ: Кен Мейнард і Біллі Солівен.

СВІТ: „Адютант його величности“ (Вл. Буріян).

СТИЛЕВЕ: „Парада резервістів“, ревія „Грубі чи худі“.

ХИМЕРА: „Моя мрія то ти“ (Ліліяна Гарвей).

УТІХА: „Пристань Сан Дієго“, ревія „Коли нам 20 літ“.

Закордонне радіо.

Субота, 14. квітня 1934.

Льондон (342,1) 20·45 „Борис Ґодунов“ оп. Мусоргського, **Відень** (506,8) 12·00 Альпейська музика, 16·30, 22·20 Концерт, **Братислава** (298,8) 12·35, 22·30 Концерт, **Прага** (470,2) 19·30 Симф. концерт, **Копенгаген** (255,1) 20·50 Спів, **Париж** (1796) 20·45 „Ля Фовет ді Тампль“ оп Месажера, **Білгород** (437,3) 19·30 Оп. арії, 22·45 Циг. музика, **Любляна** (569,3) 20·45 Куплети, 21·45 Вок. дуети, **Берлін** (356.7) 17·30 Гендлеві твори, **Лянґенберг** (455,9) 7·06, 12·05 Концерт військової орхестри, 19·00 Веселий вечір, **Мінхен** (405,4) 13·35 Оп. музика, 17·30 Гендлеві твори (музика, спів), 21·15 Весела авдиція, **Сотенс** (443,1) 20·00 „Реквієм“ Вердія, **Будапешт** (550,5) 13·30 Популярні пісні, 22·10 Концерт циг. орхестри, **Міляно** (368,6) 13·00 Тріо, 17·10 Танкова музика, 21·00 „Ля метріс де Ст. Ромбо“ містерія, **Рим** (420,8) 21·00 Опера.

Неділя 15. квітня 1934

Відень (506,8) 11·20 Симф. концерт, 18·45 Камеральна музика, 20·00 „Фрідінґ ім Вінер Вальд““ муз. комедія Ашера, **Братислава** (298,8) 17·30 Концерт, **Прага** (470,2) 15·30 Діточий хор, 22·30 Два фортепяни, **Білгород** (437,3) 15·30 Спів, 19·00 Нар. хор, **Берлін** (356,7) 20·00 Концерт, **Кенігсвустергавзен** (1571) 14·00 Діточі пісоньки, **Ляйпціг** (382,2) 14·35 Нар. музика, 19·00 Цитристи, **Мінхен** (405·4) 17·50 Фортепян, 20·00 „Чар голосу“ вок. концерт (Ада Сарі, Ґерлях, Гарлян, хор, орхестра), **Бресляв** (315,8) 20·00 „Віденська кров“ оп. Штравса, **Москва** (360·6) 17·25 „Льоґенґрін“ оп. Вагнера, **Будапешт** (550,5) 14·00, 23·15 Концерт циг. орхестри, 20·15 Оп. арії, **Міляно** (368,6) 13·00 Легка музика, 21·00 Опера, **Рим** (420,8) 15·00 Опера, 20·45 „Фільмова зірка“ оп. Гільберта.

Львівське радіо.

Субота, 14. квітня 1934.

7·00—8·00 Ранішня авдиція, 12·05, 12·36 Концерт джезу, 15·10 Господарські вістки, 15·20 Данів хор (гр. плити), 15·40 Авд. для хорих, концерт орхестри, 16·20 Лекція фр. мови, 16·35 Спів, 16·55 Камеральне тріо (скрипка, віольончеля, фортепян), 17·30 Відчит для матуристів, 17·50 Репортаж, 18·10 Легка музика з гр. плит, 18·55 Всячина, 19·15 Балачка про моди, 19·25 Рецитації поезій, 19·40, 19·43 Спортові вістки, 19·55 Сільва рерум, 20·00 Вибрані думки, 20·02 Концерт (спів, орхестра), 21·00 Шопенівський концерт, 21·30 Техн. скринька, 21·45 Весела авд. „Мистер Пік ратує ситуацію“, 22·15 Легка музика з гр. плит, 22·30, 23·05 Танкова музика.

Неділя, 15. квітня 1934.

9·00—10 Ранішня авдиція, 10·00 Популярна музика з гр. плит, 12·04 Давони, 12·10 Метеорольоґ. вістки, 12·15 Муз. поранок (фортепян, спів), 14·00 „Добрий товар, вища ціна“, 14·15 Огляд ринків рільних продуктів, 14·30 Популярна музика з гр. плит, 15·00 Балачка „Що мені ця весна пригадала“, 15·20 Концерт сальонової музики, 16·00 Для дітей „Як Дудик став відразу дорослим чоловіком“, 16·30 Чвертьгодина артистів (гр. плити), 16·45 Найновіша кулінарна штука, 17·00 Про вибір літньої хати, 17·15 Концерт, 18·00 „Ревізор“ на осн. Гоголя, 18·40 Скрипка, 19·00 Літ. фейлетон „Перед премієрою“, 19·10 Всячина, 19·50 Вибрані думки, 19·52 Концерт легкої музики, 21·00 „Жемчуги Адріятика“, 21·15 На веселій льв. хвилі, 22·15, 22·16 Спортові вістки, 22·25 Фортепян, 23·15 Танкова музика.

БІРЖА.

ГРОШІ.

У Львові долар у приватних оборотах 5·27 зол.

На сьогоднішній варшавській біржі нотовано такі курси: Льондон 27·36, Париж 39·93 і п в, Берлін 209·30, Цюріх 171·43, Амстердам 358·40, Прага 22·02, Міляно 45·39, Нюйорк кабель 5.29·35, Нюйорк чеки 5·29.

ЗБІЖЕ.

Ціни парітас Підволочиська парітас Львів	від — до	від — до
Жито одноціле	13·75—14—	15·10—15·25
Пшениця двірська		20·50—20·75
Ячмінь бровар.	15·00—15·50	
Ячмінь двірський	12·50—13·00	
Ячмінь на мливо	10·00—10·25	11·25—11·50
Ячмінь пастівний	9·00— 9·25	
Овес двір. незам.	11·00—11·25	13·00—13·25
Овес збірний	9·25— 9·50	11·25—11·50
Бараболі промис.	4·00 — 4·50	
Мука жит. 55 %		25·00—25·50
Мука жит. 6 %		22·50—23·00
Мука жит. 65 %		14·50—15·50
Мука жит. раз. 95 %		18·00—18·50

Інші курси незмінені.

ЦІНИ „МАСЛОСОЮЗУ“.

„Маслосоюз“ платив кооператива[illegible] 13. IV масло 3·30, молоко —·16, сметана —·80, яйця 2·50—2·60.

Тенденція на всі артикули утримана.

ОПОВІСТКИ

За оголошення редакція не відповідає

Замісць цвітів на могилу бл. пам. Іванни Вітковицької, б. голови Кружка ім. Ганни Барвінок, зложила Старшина 20 зол. на руки Комітету підмоги безробітним при т-ві св. Івана Милостивого.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

ФІРАНКИ, капи найновіші, ручної роботи зол. 9·—. Вовняні ковдри брокатові й беапін. **Фрайліх.** Львів, Сикстуська [illegible] 26/33

В РИМАНОВІ-ЖИВЦІ віддаю, 10 убікацій ⅔ морга городу, винаренду або продам Leśnodorska, Kraków, Sobieskiego 10. 2—

ФРОНТОВА кімната з бальконом умебльована або ні до винайму. Клушинська ч. 9 (біля клінік). 1422 1—

КУХОВАРКА потрібна зараз до ведення господарської кухні на селі. Зголошуватися до Адміністрації під „Сові[illegible]“ 1419 1—

ЛІСОВІ ГОСПОДАРЧІ ПЛЯНИ виконую дешево, на догідні сплати евентуально прийму гонорар деревом. — Зголошення під інж. Рибачевський, Львів, Софії 19 1— 142/а

ХТО БОЇТЬСЯ ВІЙНИ, кому з львовян уже на згадку газової атаки дрижать стіни та дрож огортає — хай завчасу подбає про схоронище для себе та своєї рідні набуваючи затишну та сонячну будівельну парцелю серед лісів на парцеляції Дібр Вп. Пані Городиської в Зимній Воді. — Близчі інформації дає інж. Рибачевський, Львів, Софії 19. Тел 11-41 1— 1421

Присилайте передплату!